

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

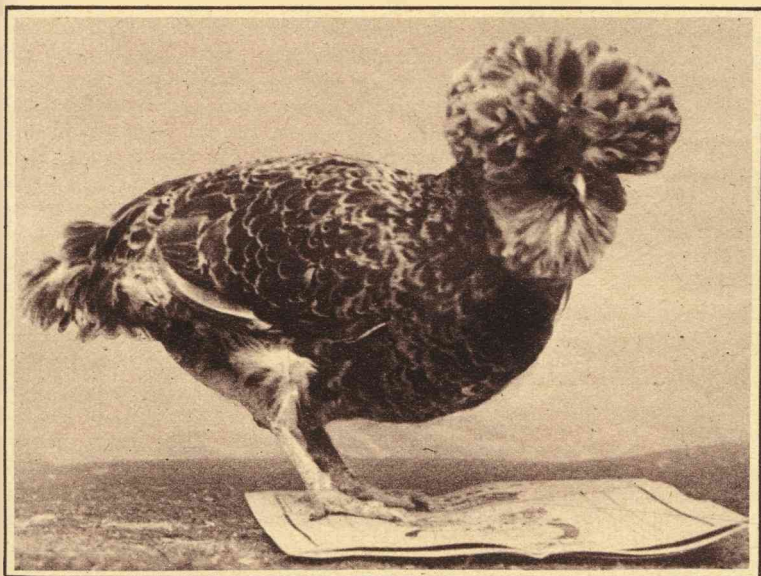
PANORAMA

No. 23 (49) 13DE JAARGANG
2 Dec. 1925

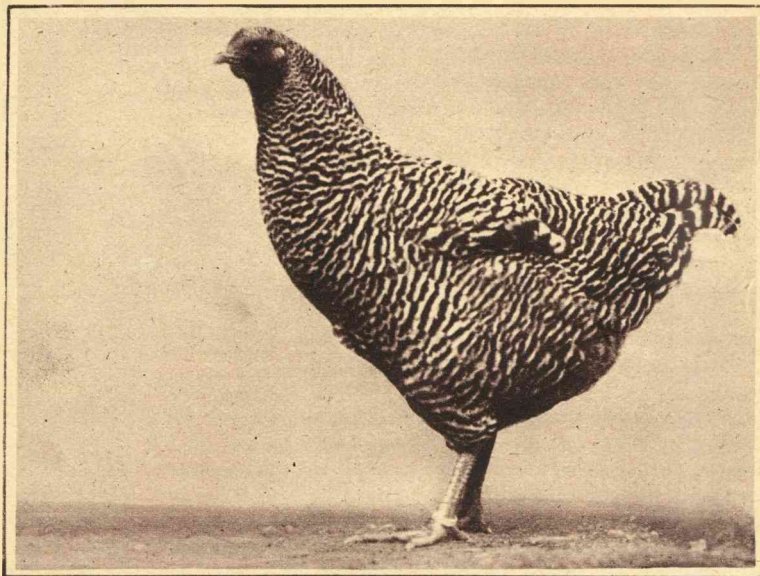
A.W. SIJTHOFF'S
UITGEVERS MAATSCHAPPIJ
LEIDEN

Prijs per 17½ ct. Voor Week- 17½ ct.
Nummer Abonné's
Per kwartaal f2.25, Franco per post f2.50

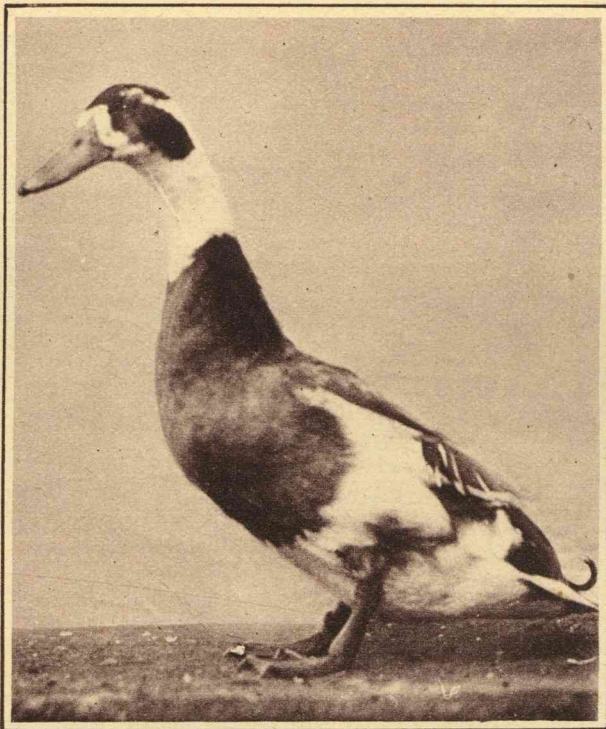
De Internationale Plumveetentoonstelling te Bussum

Vrijdag, Zaterdag en Zondag l.l. had in gebouw „Concordia" te Bussum de derde groote internationale tentoonstelling van de Plumveevereeniging „Bussum en Omstreken", de Konijnenfok-vereeniging „Naarden-Bussum" en de Postduivenvereeniging „De Coerier" te Bussum plaats. — Er waren zeer vele en prachtige inzendingen. Onze fotograaf heeft een aantal der mooisten in beeld gebracht. Links: Een fraai kuifbaardhoen; eerste prijs. Rechts: De eerste prijswinster van de Plymouth Rocks.

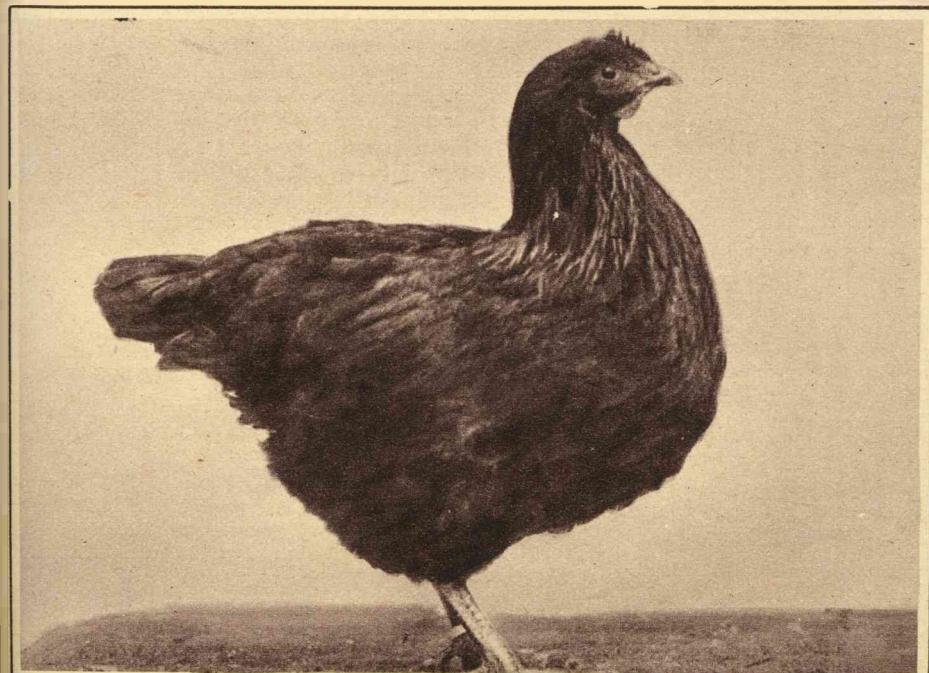
„Buff", een fraaie haan, die den eersten prijs in zijn afdeeling won.

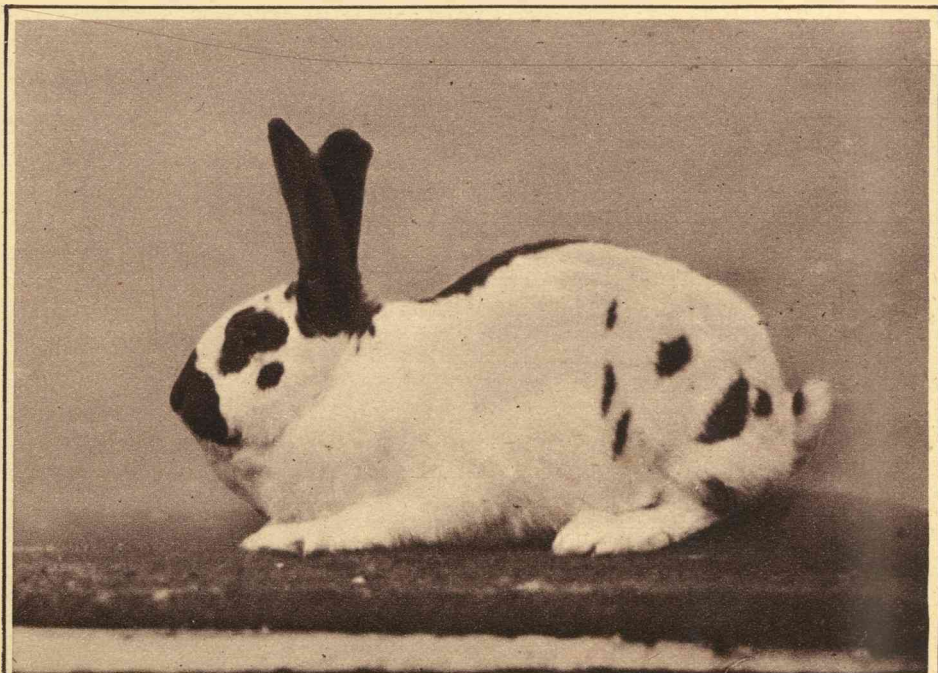
Een fraaie fluweel-eend. (Eerste prijs).

Een Faverolles-haan, die zijn voldoening uitkraait over zijn eersten prijs.

De kampioene van de Rhode Island Reds. — Het mooiste exemplaar dat in Holland en Engeland bekend is.

Een fraaie Lotharinger Reuzen Zwartbond.

VAN DE BETEKENIS DER INDISCHE CULTURES

RUBBER

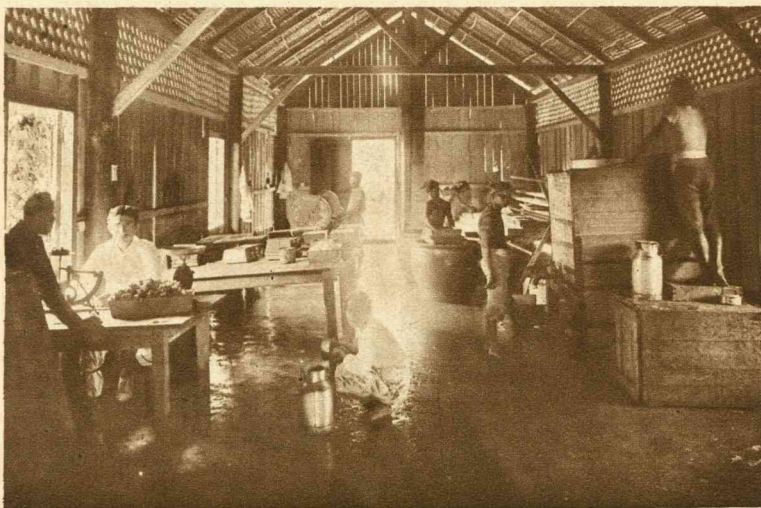
Het is moeilijk, zoo niet onmogelijk, om een geheel juiste schatting te geven van het kapitaal, dat in ondernemingen, in ons Oost-Indië werkend, is belegd. Dat komt enerzijds, doordat daar maatschappijen gevestigd zijn, die over tal van andere gebieden ook werken, zoodat het ondoenlijk is het deel van het kapitaal te bepalen, dat op Indië betrekking heeft; dat komt anderzijds, omdat het meerendeel der Indische cultuurondernemingen een voorzichtige financiële politiek volgt en vele, zodoende onbekende, reserves steekt in het eigen bedrijf. Het nominaal kapitaal vermeerderd dan niet; het werkelijk kapitaal vermeerderd wel en soms zeer sterk, hetgeen tevens de oplossing mag brengen voor het raadsel van de zoo geweldig hoge dividenden, die door Indische ondernemingen worden uitgekeerd. Nu zijn onlangs cijfers dien-aangaande gepubliceerd, waaruit is komen vast te staan, dat er in Nederlandsch-Indië in totaal aan vreemd — daaronder begrepen het Nederlandsch — kapitaal bijna $2\frac{3}{4}$ miljard is gestoken. Het Nederlandsch kapitaal staat met bijna 2 miljard verre bovenaan; de hoogste cijfers vertoonen overigens het Engelsche, Amerikaansche, Belgische, Fransche en natuurlijk het Chineesche kapitaal. Ruim 1½ miljard wordt geacht in landbouwindustrie gestoken te zijn; ruim 200 miljoen in mijnbouw en het overschietende in export, import, bankwezen, industrie, kleinhandel en diverse bedrijven. Dat nevens het Nederlandsch

Het verzamelen van het rubbersap op een rubberplantage. — Door in den stam inkervingen te maken, vloeit de rubber uit den boom, en kan men ze in bakjes opvangen.

Oostkust van Sumatra en Atjeh met 2½, Borneo met 16 en Tapanoei en Benkoelen met 2 miljoen boomen. Men is, gelijk bekend mag worden verondersteld, met ingang van 1925 overgegaan tot de heffing van een z.g. uitvoerrecht op deze Inlandsche rubber teneinde een einde te maken aan het voor sommigen niet juist verschijnsel, dat

waren genomen met het tappen van hevea in tusschenruimten van eenige weken, waardoor de jaarlijksche opbrengst aan rubber aanzienlijk kon worden opgevoerd. Dat is de directe aanleiding geworden, dat men zich, eerst op Sumatra, in Deli, op de cultuur van deze boomen begon toe te leggen en dat zelfs de Deli-Maatschappij, die aan de

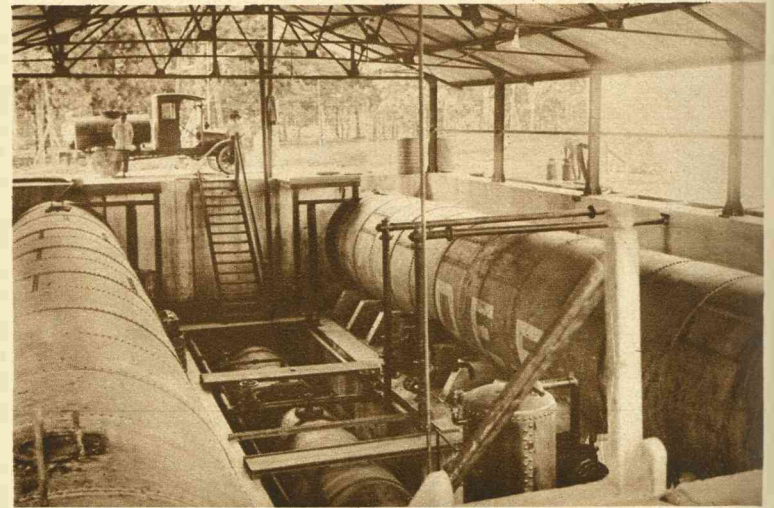

Coaguleer-loods op de onderneming Poelahan van de Koloniale Cultuur Compagnie in Aschan ter Oostkust van Sumatra.

de Europeesche rubber-grootondernemingen door de Inkomstenbelasting krachtig worden getroffen, terwijl de Inlandsche rubberondernemingen vrijwel zonder lasten konden bewerken en uitvoeren!

De opkomst der rubberindustrie zou men als een modern cultuursprookje kunnen beschouwen. Zeker, de bekendheid met het bestaan van rubber dateert van reeds drie eeuwen geleden. Een Spanjaard toch, een zekere de Herrera, werd reeds in 1625 getroffen door het feit, dat inboorlingen op Haïti speelden met ballen, die uit het gedroogde sap van een plant waren bereid. Het is voorts bekend, dat de bekwaame De la Condamine in 1736 monsters caoutchouc naar Parijs zond, en dat, aan het einde der achttiende

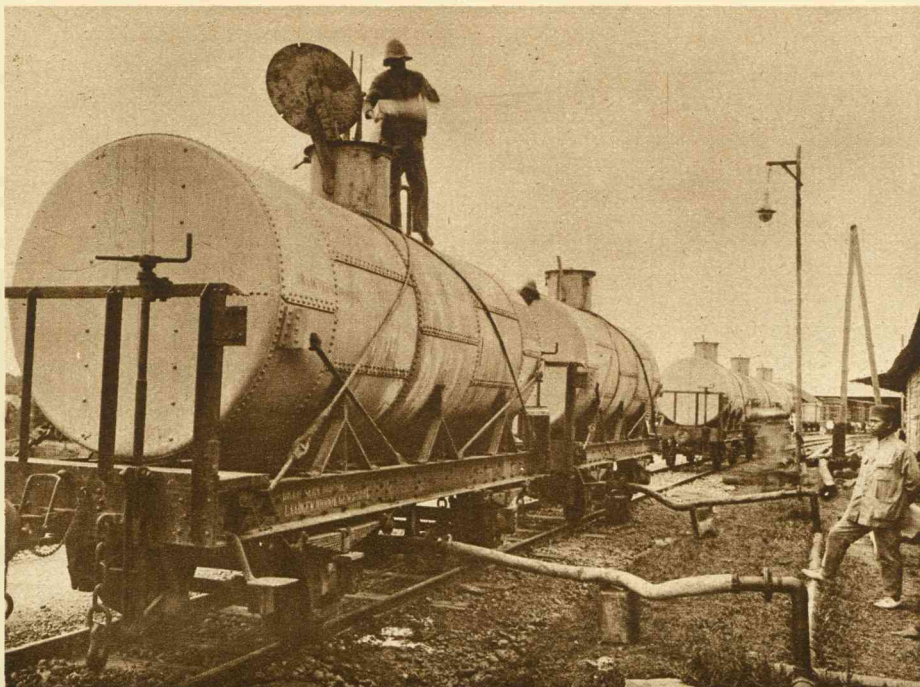
eeuw, de Engelsche scheikundige Priestly caoutchouc aanbeval tot het wegnemen van potloodstrepen. Zeker, rubber was dus bekend, maar het was geen handelsartikel, en het zou vermoedelijk ook geen wereldafzet hebben kunnen vinden in een tijd, dat fiets en auto nog verre waren. Toch is Zuid-Amerika al in de dertiger jaren van de negentiende

Overdekte latex-tanks, waarin het rubbersap wordt verzameld, op de onderneming Soengei Boenoet van de Hollandsch-Amerikaansche Plantage Mij in Aschan.

kapitaal, dat — men kan gerust zeggen tot aan het begin der negentiende eeuw — bijna zonder uitzondering alleen in Indië opereerde, thans een belangrijk deel buitenlandsch kapitaal wordt aangetroffen; dat Prof. Treub bij zijn bezoek ter Oostkust van Sumatra opmerkte, dat in het internationaal gezelschap, hetwelk hem daar verwelkomde, het Nederlandsche element nauwelijks nog overheerschte — is voor een groot deel, zoo niet geheel, toe te schrijven aan de ontwikkeling, vooral in den loop dezer twintigste eeuw, van de rubbercultuur. Deze toch werd aanvankelijk door maatschappijen van vreemden bodem met groter kracht aangevat dan door Nederlandsche concerns, al is sedert 1913 het Engelsche, Amerikaansche en Fransch-Belgische rubberkapitaal naar evenredigheid minder toegenomen dan het Nederlandsche. Dit zou weer als bevestiging kunnen gelden van de oude waarheid, dat de Nederlander wellicht langzaam is in het aanpakken van iets nieuws, maar niet gemakkelijk meer loslaat, waarin hij eenmaal zijn tanden heeft gezet!

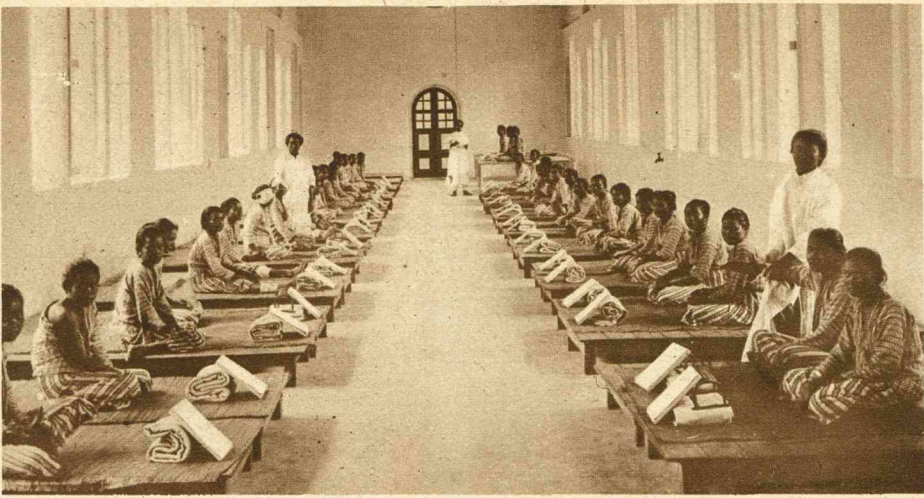
Het met hevea — voor de rubberwinning — beplante areaal in Nederlandsch-Indië, dat in 1913 reeds circa 196,000 H.A. bedroeg, was dan ook aan het einde van 1922 gestegen tot ruim 373,000 H.A., waarvan toen 235,000 in productie waren. In dit cijfer is niet begrepen de aanzienlijke oppervlakte, die de z.g. Inlandsche rubbercultuur, dus door de Inlandsche bevolking zonder „hulp” van Europeesche krachten uitgeoefend, in den loop der tijden heeft ingenomen. Het totaal der Inlandsche rubberboomen wordt op ruim 50 miljoen geschat, verdeeld over Djambi met 21, Palembang met 5, Riouw met 4, de

Spoorweg-reservoirs voor rubber-latex-vervoer van de Hollandsch-Amerikaansche Plantage Maatschappij op de lijn van den Deli-spoorweg ter Oostkust van Sumatra.

tabak haar groote beteekenis dankt, nu over een zeker niet onbelangrijk aandeel in de rubbercultuur beschikt. Het areaal op Sumatra (Borneo en Riouw inbegrepen), dat in 1906 nog maar 6,000 acres bedroeg, bleek in 1913 tot 240,000 acres gestegen. Terwijl op Java, waar het in 1906 een 25,000 acres bedroeg, de stijging minder geweldig, maar toch ook groot was: tot 245,000 acres.

De toenemende wereldproductie van rubber in het eerste tiental jaren dezer eeuw ging evenwijdig aan het toenemend gebruik vooral omdat het automobilisme zich snel ontwikkelde. Na de bekende crisis van 1907—1908, waardoor de prijzen van de rubber sterk daalden, kwam weer een stijging, die in 1910 haar toppunt bereikte. Daardoor aangevuurd, richtte men allerwegen nieuwe maatschappijen op, maar even spoedig trad een reactie in, die de rubberprijzen geweldig deed terugloopen. Het jaar 1914 beloofde voor de rubbercultuur, dank zij de te Batavia opgezette internationale rubbertentoonstelling en -congres, van groote beteekenis te worden, maar de oorlog verhinderde dit. Anderzijds echter heeft de oorlog indirect bijgedragen tot de ontwikkeling van de rubbercultuur, terwijl men in Indië niet stilgezeten heeft en de kennis van de hevea op elke wijze heeft bevorderd. Maar datzelfde jaar 1920, dat voor enkele Indische cultures een ongekend topjaar werd, en ongehoorde prijzen deed aanschouwen, bracht voor de rubberplanters zoodanige nadeelen, dat zij zich in hun bestaan bedreigd achtten. De crisis werd, bedenkelijk verschijnsel, aan de overproductie geweten. Enerzijds vroeg men daarom naar beperking der productie, hetzij

Het Centrale Catharina Koeliehospitaal van de Hollandsch-Amerikaansche Plantage-Mij op Goerach Batoe (Oostkust van Sumatra). — Links: een kijkje in de vrouwenziekenzaal. Rechts: de eetzaal.

vrijwillig, hetzij gedwongen; anderzijds was men daarentegen gekant voor een product, dat zulk een uitgebreid productiegebied heeft en wenschte men, dat de zwakke, de niet levenskrachtige ondernemingen tengevolge van de crisis maar automatisch ten gronde zouden gaan. Door Engeland is zoals men weet die gedwongen beperking ingevoerd; de crisis is overwonnen, maar waaraan is dit toe te schrijven? Het verbruik toch van Amerika, dat een overwegende plaats inneemt, is van 179,000 tons in 1921 tot 297,000 tons in 1923 gestegen, zoodat ook het onverwacht grooter gebruik tot de oplossing der crisis heeft bijgedragen.

Men behoeft er, in de gegeven omstandigheden, niet meer aan te twijfelen of voor de rubbercultuur in Oost-Indië is nog een groote toekomst weggelegd. Daarbij valt echter rekening te houden met het uit technisch- en handelsoogpunt niet te ontkennen feit, dat de rubbercultuur een dusdanig eenvoudige is, dat de Inlandsche bevolking deze, gelijk ook in de praktijk is gebleken, gemakkelijk kan ter hand nemen. Niemand, die aan de Inlandsche bevolking dit voordeel van den eigen bodem misgunt, maar ook niemand, die ontkent de moeilijkheden, welke zich bij een eventuele nieuwe crisis kunnen voordoen juist tengevolge van de uitbreiding van deze bevolkingscultuur, omdat deze niet te controleren, nauwelijks te schatten en dus niet in het technisch geheel van het Europeesch grootlandbouwbedrijf onder te brengen is.

DE ZON

DOOR TINE BRINKGREVE-WICHERINK

Het straatje was zóó nauw, dat de bewoners van het vijftal lage bouwvallige huisjes, die bijna den naam van woningen niet meer verdienden, van uit hun raam den tegenoverliggenden muur bijna konden bereiken met een uitgestrekte arm. Hadden er overburen gewoond, ja, dan konden ze, beiden binnenshuis, elkaar de hand reiken. Maar inplaats van huisjes, waarin menschen woonden, tobbers, evenals zij allemaal, stonden er een paar hoge, oude pakhuizen, met verweerde, dreigende muren, waarin nog ovale vensters, met traliewerk ervoor. Nooit zag men er leven of beweging, want er was geen deur, waardoor in- en uitgegaan werd. Die was aan den voorkant, waar een drukke verkeersweg was; maar de pakhuizen waren zóóveel meters diep, dat het lawaai en geraas van dien verkeersweg ternauwernood doordrong tot in het steegje. En de pakhuizen waren zóó hoog, wel vier verdiepingen, dat ze al het licht van de zon onderschepten, en nooit een straal tot in het smalle steegje doordrong. De huisjes stonden daar, tegen elkaar gerijd,

als 't ware elkaar steunend en stuttend: één kamer-woning, met een keukentje en een vliering, die slechts met een steil laddertje te bereiken was; dan een heel klein achterplaatsje, en een wrakke schutting scheidde het dan weer van groote tuinen, die behoorden bij aristocratische patriciërs-huizen aan de stille, met hoge boomen beplante gracht.

Reeds enkele keeren had onbewoonbaar-verklaring ge-

Groningsche schoonen in de Groninger kleederdracht uit de 18e eeuw in een Westerwoldsche kamer uit denzelfden tijd.

dreigd: tot uitvoering was het echter nog niet gekomen. Dan zouden ze dus alleen nog maar geschikt zijn voor bergplaats van een en ander, zooals verder op, waar nog bouwvalliger krotten dienden voor pakhuysjes van brandstoffen, van petroleum, van ijzer en oud roest.

In het middelste huisje woonde de weduwe Stok; wie haar zag gaan, klein en gebogen, schuifelend altijd langs den huizenkant, als ze van en naar haar werkhuizen ging,

meende een oude vrouw te zien. Toch was ze nog geen vijftig jaar, maar armoe en zorgen hadden haar doen verwelken als een bloem, waaraan frisch water is onthouden, hadden haar haar dun en grijs gemaakt. Armoe was nog niet het ergste, die had ze altijd gekend, ook toen haar man nog leefde, maar diepe, invretende zorgen golden de laatste jaren bovenal haar dochtertje, dat als een verlamde, nu al vijf jaar hulpeloos neerlag. Gelukkig, de handen kon het meisje nog gebruiken, zij het ook alleen om ze uit te strekken naar den kroes water en de boterham, die onder haar bereik stonden. En zoo lang naar dit nog mogelijk was, kon vrouw Stok haar werkhuizen nog aanhouden, al was het niet den geheelen dag aan één stuk. Ze repte zich des middags nog even naar huis, een uur oponthoud, dat 's avonds ingehaald werd.

Ja, reeds vijf jaar lag Jeltje daar op de harde matras, — volgens dokters advies, — in de kleine sombere voorkamer, waar overdag de bedstêedeuren gesloten bleven, waar Moeder 's nachts achter sloep. Mat en moe lag ze daar, terend op herinneringen uit den kindertijd, toen ze nog ravotte met kinderen uit de buurt, al was ze altijd zwak geweest en had ze nooit mee kunnen doen aan al te woeste spelletjes. In het begin, toen ze moest gaan liggen, juist van de lagere school af, had ze afschuwelijke pijnen gehad in den rug, nu was dat veel minder, was ze alleen maar moe, doodmoe. Een enkelen keer kwam de dokter, die weinig zei, soms een drankje gaf, pillen en dan den raad: versterkende middelen, veel versterkende middelen!

Weinig en sober waren ze, die herinneringen, en och, moeder wist ook niet veel te vertellen van het leven daar buiten, wat voor haar de wereld betekende. Zoo lag ze, dag in dag uit, starend naar de grauwe, van vocht beschimmelde pakhuismuren, die soms als een dreiging naar het raam schenen te schuiven, alsof ze alles wilden verstikken, wat het straatje nog, buiten hen, bevatte. Dan keek ze van de muren rond in het kamertje met het weinige armelijke meubilair, waar al zoo heel gauw de schemer, de duisternis inviel op dagen als het regende of de lucht betrokken was. Dan sloot ze de oogen, gaf zich over aan droomerij en aan fantasieën, moeder bracht wel eens oude tijdschriften mee, modeplaten, die ze onder kranten in het keukenkastje vond. Een enkele plaat, een enkele afbeelding, was dan al voldoende, om haar urenlang bezig te houden, in mijmering.

't Was een zeldzaamheid als iemand door het steegje kwam, die er niet thuis hoorde, alleen stoven nog wel eens, joelend, kinderen er doorheen, die schuilhoekje speelden en dan het vierkante huizenblok omdraafden. Nog lang bleef dan de galm van hun hoogopklinkende stemmen in Jeltjes ooren hangen.

Maar op zekeren dag was er toch bepaald iets bijzonders: stemmen klonken en van haar kussen af kon Jeltje een

„Het geval R. H.”

De vorige week gaf „Het Schouwtooneel” te Amsterdam de eerste opvoering van „Het geval R. H.”, een blijspel van Bruni Winawer. De vertaling is van Anna van Gogh-Kaulbach, de regie van Jan Musch. Op onze foto ziet men (v.l.n.r.): Stine van der Gaag; van Staaiduynen; Pienne Belder; Jan Musch (geknield) en Ko v. Dijk.

„Satire”

In den Stadsschouwburg te Utrecht is de vorige week door de Utrechtsche Studenten Tooneelvereniging opgevoerd het tooneelspel in drie bedrijven van Ch. D. Grabbe „Satire”. — Een aardig tafereeltje uit het stuk.

groepje mannen zien, die, met den rug naar het raam gekeerd, omhoog zagen langs de grijze muren. Het was zoo iets buitengewoons, dat haar hart er onrustig van bleef kloppen, den geheelen dag.

Al spoedig wist moeder te vertellen, wat dat te beduiden had gehad: de pakhuizen zouden afgebroken worden, een heel groot huis, een modepaleis met wel honderd spiegelruiten, zou er voor in de plaats komen.

Nu nam al gauw het slooperswerk een aanvang. Steigers werden gezet, zoodat den bewoners der huisjes nauwelijks ruimte overbleef, hun woning te bereiken. Dof en dreunend klonken mokerslagen, en wolken van stof en kalk hingen in de lucht in de nauwe ruimte, zoodat, hoewel de vensters gesloten moesten blijven, toch het stof en gruis nog naar binnen drong.

't Was voor Jeltje iets verbijsterends: dat leven, dat lawaai, zoo vlak bij; die luide stemmen, afgewisseld door ruw gelach, soms een deuntje dat gefloten werd. Als moeder thuiskwam 's middags, en het stil was, omdat de mannen ook hun schafttijd hadden, lag het meisje met vurige plekken op de wangen. Maar bezorgd hoefde moeder zich niet te maken, o heelemaal niet, verzekerde ze dan met glinsterende oogen.

Op een morgen, terwijl moeder het huisje verliet, botste ze tegen iemand aan, een der arbeiders, een jongen kerel.

„Hola, moeder,” zei hij vrolijk, „de doorgang is hier ook wel wat nauw, hé, maar we zijn hier achter gauw klaar, dan heb je geen last meer van ons.”

Hij was enkele passen verder gegaan, toevallig keek zijn oog door het vitrage schuifgordijntje naar binnen. „Heb je een zieke, moeder? Me dunkt, daar staat een ledikant met iemand er in.”

„Ja, mijn dochter. Ze ligt al ruim vijf jaar!”

„Wat bleef je? Vijf jaar? Hoe oud is ze?”

„Achtien geweest, met April! Ze heeft 't in den rug; altijd maar liggen.”

't Was een oogenblik stil, 't was of de jonge kerel het zoo even gehoorde niet dadelijk kon verwerken. Zijn lippen prevelden: Vijf jaar! En dan nou achttien!

Hij schudde het hoofd.

Dien morgen floot hij niet onder het werk, zooals anders; den volgenden ochtend was hij al vroeg present, de eerste van allen, en bleef bij het steegje, op den hoek, op post staan, totdat hij vrouw Stok het huisje zag uitkomen. Langs den muur schoof hij naar haar toe. Hij leek wel een beetje verlegen.

„Ik ga jullie verlaten, moeder, ik moet aan den voorkant aan den gang van den baas. Kijk, hier heb ik een paar mooie appels, we hebben thuis een boom op het erfje, geef die aan je dochter.”

De lippen der weduwe trilden.

„Dank je wel,” zei ze zacht, „wat zal 't kind daar gelukkig mee zijn.”

Hij aarzelde even.

„Geef ze dan nu meteen, en schuif 't gordijntje eventjes opzij, dan kan ik haar goedendag knikken.” De vrouw ging naar binnen, enkele tellen later tipte haar hand de vitrage weg. Hij zag een bleek smal gezichtje, als van een kind nog, en een donkere vlecht, op het kussen. De twee groote roodwangige appels lagen op het dek.

„Eet ze maar lekker op, hoor,” riep hij door het gesloten raam en knikte vriendelijk. Als antwoord wuifde een tengere hand, en hij zag, méér dan hij verstond, dat de lippen een: dank je wel! prevelden.

Toen ging hij heen, mompelde voor zichzelf nog eens: „achtien jaar!” En hij dacht aan het frissche struische kind, dat hij 's avonds, als hij zich opgeknapt had, opwachtte, en dat dan aan zijn arm door de plantsoenen liep, totdat het duister werd, en een bank tot zitten lokte.

Die was óók achttien jaar! Hoofdschuddend ging hij aan

Mr. A. A. Küller, gemeente-ontvanger te Delft, hoopt 2 Dec. a.s. zijn 40-jarig ambtsjubileum te vieren.

Ds. J. S. Schröder, te Hilversum, emeritus pred. van de Evangelisch Lutherse Gemeente, herdacht 25 dezer den dag waarop hij vóór 50 jaar zijn ambt aanvaardde.

het werk: er waren toch een massa dingen in het leven, die je niet begripen, niet vatten kon, wat je een raadsel bleef...

Ongemerkt vergleden voor Jeltje de uren: met open oogen lag ze te droomen, telkens zag ze het blozende goedhartige gezicht van den arbeider, hoorde ze zijn stem. Haar vingers streelden de gladde satijnige huid van de appels, die op het dek lagen. 't Leek haar bijna heiligschennis, ze te moeten opeten.

Nu had ze toch ook werkelijk eens iets beleefd, zij, die hier verlamd neerlag, iets beleefd, evenals andere meisjes! 't Bleef dagenlang donker, somber weer, toch was het veel

begrijp ik, maar eens heb je tegen me gezegd: ik heb maar één wensch, en die is, als het kind toch nooit beter kan worden, dat ze vóór mij heengaet. Want wat zou er van haar moeten worden! Wil je daaraan denken... als 't zoo ver is?”

De vrouw boog het hoofd.

„Ik zal eraan denken!”

Toen, na wekenlang schuil gebleven te zijn, kwam de zon weer te voorschijn, verrees stralend aan den hemel. Jeltje, de oogen openend in den vroegen morgen, zag het kamertje als in een zee van licht, van glans. Het wit katoenen gordijn voor het raam kon den lichtschijn niet weren, en door een breeden kier had zich een straal naar binnen gedrongen, die als een breede streep van louter goud over Jeltjes ledikant kroop, de smalle magere handen, die gevouwen op het dek rustten, koesterend verwarmden. Ze zag er naar als naar een wonder, hijgend ging haar borst op en neer.

De zon, de zon, die ze al die jaren gemist had! Werd moeder nu maar wakker, zoodat deze het gordijn omhoog kon trekken!

't Was of moeder het ongeduldig verlangen voelde van Jeltje; even later vroeg ze: „Ben je wakker, kind?”

„Ja, moeder, mag 't gordijn op?”

Als antwoord stapte moeder al uit de bedstede, trok aan het koord naast het raamkozijn.

Een diepe zucht, een zachte kreet ontsnapte Jeltjes lippen; een oogenblik moest ze de oogen weer sluiten, was het haar of ze wegzonk, diep, heel diep. Maar toen kwam ze dadelijk weer bij.

Als een davering sprankelde het licht naar binnen, geen hoekje, geen stipje bleef onberoerd. 't Was als een wemeling van goud, van vloeibaar goud, dat met handenvol naar binnen werd gegoid, neergesmeten, overal: op haar bed, of tafel, op het kastje, op de enkele platen en oude schilderijtjes aan den wand. Als een jubeling was het, als een feest van licht, van zon. En met groote, onnatuurlijk groote oogen lag Jeltje, alsof ze er niet genoeg van kon krijgen, zich er nooit vol doende mee kon verzadigen!

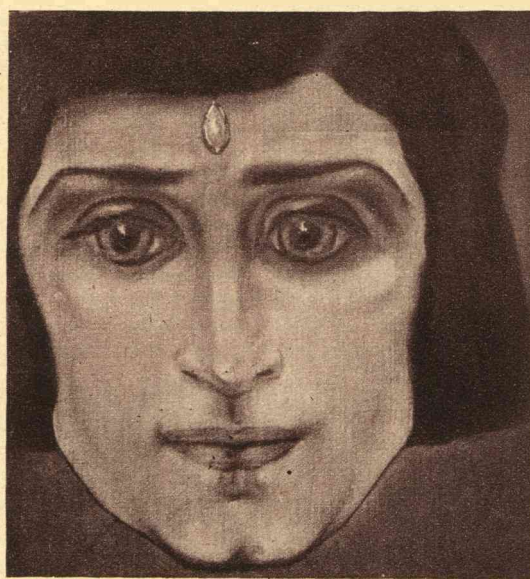
't Was of er een wonder gebeurde was: voordat moeder des morgens weggende schoof ze het ledikant meer naar het raam, en van het kussen af was het Jeltje nu of ze over een groot plein zag, wijd, uitgestrekt.

Geen muren, die langer iets tegenhielden: ginds, over de kale vlakke, zag ze op den drukken weg, ze zag haastige menschen, kinderen, die naar school gingen, auto's snorren, fietsen. 't Was een schouwspel, vol bonte afwisseling, dat haar bijna angstig maakte, zoodat ze soms het hoofd omwendde. Maar even later boeide het haar weer des te sterker! En over dat alles scheen de zon, vanuit een heldblauwen hemel, geen klein blauw stukje zag ze, maar het heele uitspansel, naar het haar bijna toescheen. Als moeder thuiskwam, genoten ze tezamen. Maar, planken en steenen werden alweer aangevoerd, straks zou een schutting verrijzen, die haar weer van de buitenwereld, die ze zoo kort slechts mocht aanschouwen, zou isoleren.

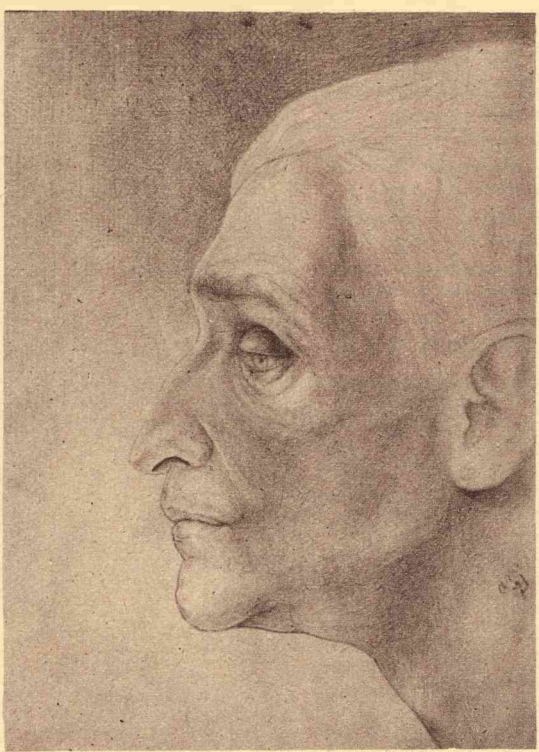
Dan werd voor Jeltje het paradijs opnieuw gesloten. Op een ochtend ontwaakte moeder en hoorde een vaag geluid: was het een snik, een lachje? Maar toen ze bij het ledikant stond zag ze het met één oogopslag: haar kind zou niet meer ontwaken, nooit meer! Met een kreet zonk ze neer voor het bed.

Maar later, toen ze lang, lang staarde naar het witte gezichtje op het kussen, sloop, naast de groote smart, ook vrede en berusting in haar harte. Het was immers goed zoo!

Doch wat was het geweest, dat dien blijden glimlach deed spelen om de gesloten lippen, alsof het meisje in een moment van geluk was heengegaan, voorgoed was ingeslapen? En plots was het haar, of de gouden zonnestraal, die langs den wand kroop, haar het antwoord gaf...

In de N.V. Kunstzalen „De Sirkel” te 's-Gravenhage exposeerde de begaafde en veelzijdige kunstenaar Lex Meeussen van 14 tot 28 November een aantal harer schilderijen, teekeningen en beeldhouwwerken. Hoewel de exposante nog jong is, draagt haar werk zulk een bijzonder karakter en belooft het zoo veel voor de toekomst, dat wij meenen onzen lezers niet de gelegenheid te mogen onthouden door middel van ons blad met haar oeuvre kennis te maken. Wij beelden daarom hierbij een tweetal harer werken af. Hierboven het schilderij „Het eeuwige raadsel”, hiernaast de teekening „Mensch”. (Foto's: Atelier „Frans Hals”).

lichter in het kamertje dan vroeger, nu de hooge muren steeds lager werden, achter de steigers het steenwerk steeds verder afbrokkelde. 't Was er één reusachtige puinhoop, maar die zou toch ook eenmaal moeten verdwijnen. En dat gebeurde ook: karren volgeladen met steenen en puin en hout rammelden den heelen dag langs den weg, zoodat dof het gerammel tot in de huisjes te hooren was; ook de houten steigers werden losgeknoopt, afgebroken.

In die dagen bezocht de dokter ook Jeltje weer eens; toen hij wegging schudde hij, in het bedompte, half duistere gangetje, het hoofd.

„Het meisje gaat achteruit, vrouw Stok; het hart is zwak, heel zwak. Klaagt ze nooit over iets, over pijn of over benauwdheid?”

„Nooit, dokter,” antwoordde de moeder dof: „ze is wel erg stil, maar toch opgewekt. Ze is nooit druk geweest.”

Even legde hij de hand op haar schouder:

„Vrouw Stok, 't zou nog een heel gemis voor je zijn, dat

Pandoeren

Redacteur K. C. de Jonge, v. Woustraat 112H, Amsterdam. Alle mededeelingen, deze rubriek betreffend, aan bovenstaand adres te richten.

Correspondentie.

D. J. te Deventer. Zou ik de opl. mogen ontvangen der gezonden problemen?

A. G. v. P. te 's Hage. Dank voor Uw zeer waardeerend schrijven. G. S. te R'dam. Uwe opl. gaat niet op. Zie de rubriek van 11 Nov.

Uiteenzetting der verschillende spelen, zooals die in Art. 16 van het reglement genoemd zijn. (Vervolg.)

Bij de vorige bespreking werd een voorbeeld opgenomen van 130 punten. Wij zullen nu overgaan om 140 punten te bespreken. Dus weder 10 punten meer. Gegeven werd als volgt:

A	B
Harten 6, 8.	Harten Boer, Vrouw, Heer.
Klaveren 7, 9, Vrouw,	Ruiten Vrouw.
Heer, Aas.	Klaveren Boer.
Schoppen Heer.	Schoppen 8, 9, Aas.

C	D
Ruiten 7, 8, 9, 10,	Harten 9, 10, Aas.
Heer.	Ruiten Boer, Aas.
Schoppen 10, Boer,	Klaveren 8, 10.
Vrouw.	Schoppen 7.

Kijkaart: Harten 7.

B had gegeven, C mocht dus het eerst annoneeren en kondigde 100 aan. D past. A kondigt 110 aan, B daarop 120, C wederom aan de beurt zijnde 130 en nu A 140 punten. De overige spelers passen. B nam de kijkaart op en legde Schoppen Heer weg. Nu kondigt A aan Klaveren troef, 2 driekaarten met Harten Aas. Het spel werd als volgt afgespeeld:

1e Slag A Klaveren A., B vraagt, alvorens bij te spelen hoe hoog de roem van A is. Deze blijkt van Kl.A. te zijn en is dus geldig. B speelt nu R. V., C keurt nu op zijn beurt den roem van A af, hij (C) heeft immers een vierkaart, en volgens Art. 18 van het reglement is de hoogste roem geldig. C speelt nu R. 7. D Kl. 10 om punten te maken en te zorgen dat Kl. 10 niet in een slag bij de tegenspelers komt, (de slag is aan A) en D als maat zijnde nam de slagen op. A zag nu dat alleen zijn maat (D) troef bekende en speelde nu:

2e Slag A H. 6, B H. B., C R. 8, D H. A. (De slag is aan D).
3e „ D H. 9, A Kl. Vr., en roemt nu stuk. B H. Vr., C R. 9 (De slag is aan A).

4e Slag A H. 7, B H. H., C S. B., D Kl. 8. (De slag is aan D).

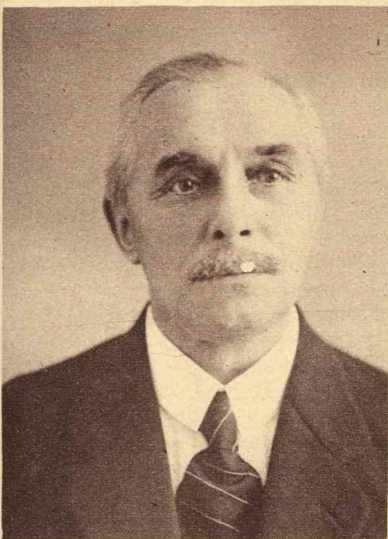
5e Slag D H. 10, A Kl. 7, B S. 8, C S. Vr. (De slag is aan A).
6e „ A H. 8, een vrije kaart. B S. 9, C R. H., D R. B. (De slag is aan A).

7e Slag A Kl. H., B S. A., natuurlijk, liever 11 punten cadeau geven dan den laatsten slag te missen. De negen is immers nog niet gespeeld. C S. 10, D speelde R. A., daar anders deze cadeau gegeven moet worden aan de tegenspelers. (De slag is aan A).

8e Slag A Kl. 9, B Kl. B., C R. 10, D S. 7. Nu worden de punten geteld. Aangekondigd werd 140. De roem is vervallen verklaard of wel afgekeurd. „Stuk” bleef geldig. Wij trekken 20 van 140 af is 120 die A en D moesten maken. B en C moesten dus 27 punten hebben om A en D te laten verliezen. Tellen wij nu gemakshalve den laatsten slag dan komen wij op 44 plus 5 van den laatsten slag plus den kijkaart (3) maakt 52 p. A en D hadden dus het spel verloren.

(Wordt vervolgd.)

Van Heinde en Verre

W. Overes

Den 1sten Dec l.l. was het 40 jaar geleden, dat de heer W. Overes, onderwijzer aan de Openbare School voor Lager en U.L.O. aan de Groote Kerkstraat te Hoogeveen, zijn loopbaan als onderwijzer begon.

Het derde lustrum der R.K. Stud. Verg. te Wageningen

Groep van het bestuur, leden en genoodigden, gemaakt ter gelegenheid van het feestelijk gevierde derde lustrum der R.K. Studenten-Vereeniging Sanctus Franciscus Xaverius te Wageningen.

H. ten Brink †

Te Arnhem is op 63-jarigen leeftijd overleden de bekende uitgever H. ten Brink.

De R.K. Radio-omroep

Pastoor Perquin, die Dinsdagavond 24 November ter gelegenheid van de officieele opening van den R.K. Radio-omroep te Hilversum een rede hield voor de draadlooze.

Stefi Geyer,

de vermaarde Hongaarsche violiste, die onder de auspiciën der Internationale Concertdirectie Ernst Krauss, een tweede tournee door ons land maakt.

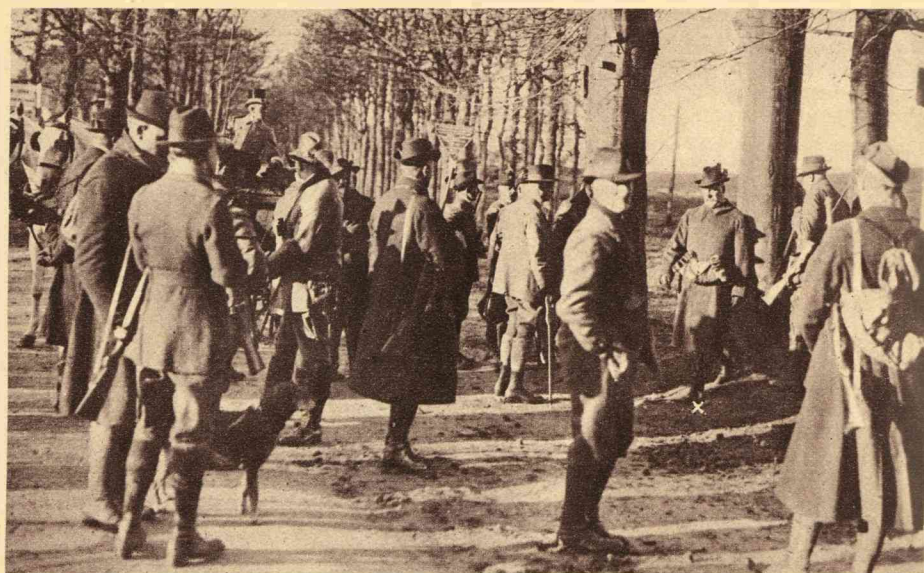
Het 50-jarig bestaan der Chr. Jonge Mannen Ver. te Utrecht

Groep van het bestuur, gemaakt ter gelegenheid van het jubileum. Zittend, v.l.n.r. de heeren: H. Boom, Bald, C. Tieman, C. G. Paap (eere-voorz.), J. Kuppees (voorz.), W. M. Popta, H. H. Janssen, G. J. Baijet. Staand, zelfde volgorde: J. v. Hees, W. J. J. Meertens, G. Willeboordse, J. C. Veenendaal, I. Faber.

„Les Burgraves”

In den Koninklijken Schouwburg te 's-Gravenhage ging Maandagavond 23 November de première van Léon Sachs' Opera „Les Burgraves”. — Hierboven een scène uit de tweede acte.

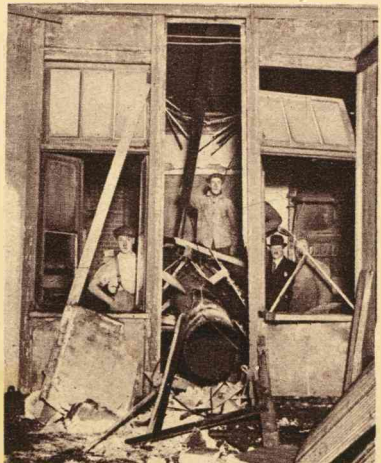
Z.K.H. Prins Hendrik op jacht

De vorige week heeft Z.K.H. Prins Hendrik in de omgeving van Hoog-Soeren op grof wild gejaagd. — Een foto van het jachtgezelschap. Met een (x) Prins Hendrik.

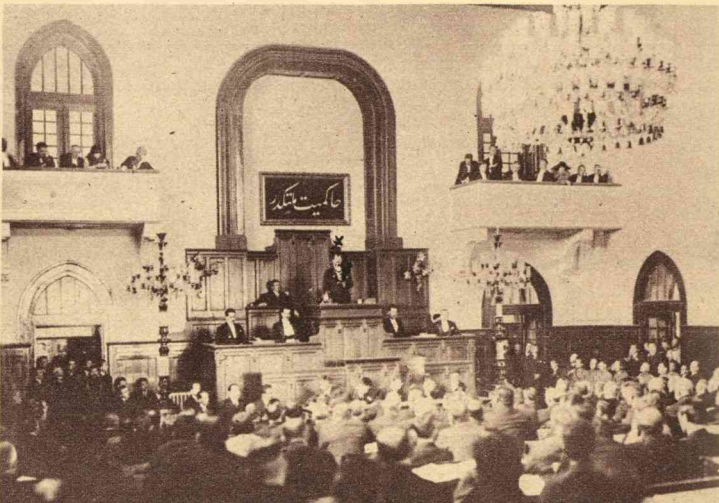
De regeeringscrisis

Nadat Mr. H. P. Marchant van H. M. de Koningin opdracht had ontvangen een kabinet te vormen, heeft hij verleden week een conferentie gehad met Mgr. Nolens, leider der R.K. kamerfractie en met Ir. Albarda, leider der Soc. dem. kamerfractie. — Mr. Marchant (1) in conferentie met Ir. Albarda (2).

De Noord-Westerstorm,

die 25 November woedde, wierp de schoorsteenpijp van de fabriek der fa. Posthumus aan den Amstelveenschen weg te Amsterdam naar beneden. De pijp, die ongeveer 650 K.G. weegt, kwam door het dak in de fabriek terecht. Persoonlijke ongelukken hadden niet plaats, daar het ongeval juist gebeurde tijdens het aflossen van het personeel.

De moderniseering van Turkije

Turkije werkt ijverig aan zijn moderniseering. Niet alleen naar het innerlijk, maar ook naar het uiterlijk. Zoo heeft de nationale dracht bijvoorbeeld plaats gemaakt voor de Westersche kleedij. Onze foto geeft hiervan een voorbeeld. Men ziet erop hoe Kemal Pasja, in rok, spreekt voor de groote turksche nationale vergadering te Angora.

De Schuldbekentenis

„Juist toen ik Guttie een welverdiende oorvijg wilde geven, trokken twee koelies mij van den lessenaar weg; zij duwden mij met geweld de deur uit en wierpen me de trap af.

Ik kwam terecht aan de voeten van een grooten, prachtig gekleeden mandarijn, die klaarblijkelijk tot het geheime genootschap van „De gele gordel” behoorde. Met een beminlijk gebaar hielp hij mij op de been, raapte mijn zonnehoed op en gaf hem mij met de woorden: „Wees zoo goed, uw eerwaardig hoofd tegen de zon te beschermen, mijnheer Alban Procter. Hebben die schurken u niet gewond?”

De geheele man sprak uit deze weinige woorden: beminlijk, behulpzaam, door en door een aristocraat, een machtige persoonlijkheid; een merkwaardige mengeling van den diplomatischen Aziaat en den oprechten Europeeer.

„Ik heb niet de eer u te kennen,” zei ik, terwijl ik opstond, „maar in ieder geval dank ik u toch wel.”

„Waarom zou mijn nederigheid aan u bekend zijn?” zei de Chinees glimlachend. „Mijn bescheiden en onbeduidende naam is Cheleeman. Ik ken u,” vervolgde hij kalm, „en ik ben ten allen tijde uw gehoorzame dienaar en slaaf.”

Met een enkelen blik monsterde ik zijn rijke kleedij en het veelbeteekenende teeken van zijn waardigheid als mandarijn.

Ook hij keek mij aan, en zei toen: „U hadt eraan moeten denken, dat het gewaagd is, zonder wapens het hol van den leeuw binnen te gaan.”

„U schijnt werkelijk goed op de hoogte te zijn van mij!” riep ik verrast uit.

„Men kan veel weten, zonder veel onder de menschen te komen... vooral in China. Hier is mijn auto,” vervolgde hij, „wij kunnen onderweg ons gesprek rustig voortzetten.”

Behaaglijk leunden wij in de kussens van den eleganten auto, terwijl de chauffeur, naar de gewoonten van de Chinezen, in dolle vaart door de straten suisde. Nieuwsgierig nam ik mijn nieuwen kennis op. Uit zijn heele manier van doen spraken moed en zelfvertrouwen, vermengd met levendigheid en ondernemingsgeest. Zijn eigenaardig glimlachje verleende ook aan hem, evenals aan al zijn landslieden, een bijzondere uitdrukking.

„Waarom stelt u zoo'n belang in mij?” vroeg ik hem verwonderd.

„Ongeveer drie weken geleden, toen er in de rivier een sampa omsloeg, sprong u in het water en redde met groot levensgevaar een ouden Chinees.”

„Ja,” gaf ik verlegen toe, „maar dat zou toch iedereen in mijn plaats gedaan hebben?”

„Misschien, maar de oude Chinees was de vader van een Chinees, en wij koesteren zooals bekend is, een groote vereering voor onze ouders.”

„Het was uw vader?” riep ik uit, beginnend te begripen.

„Zoo is het, mijnheer Procter, en daarom ben ik voor altijd uw dienaar en uw slaaf.”

Wij hielden stil voor de prachtige villa van Cheleeman. „Dit is mijn bescheiden tehuis,” zei hij. „Wilt u zich verwaardigen hier een korten tijd te rusten? Ik kan u een voortreffelijke whisky voorzetten.”

In een schitterend vertrek, vol met lakmeubelen, bronzen, en zijden draperieën dronken wij een whisky. Na een oogenblikke zwijgend, in gepeins verzonken, gezeten te hebben, vroeg Cheleeman plotseling: „Dus Guttie was op het punt van de schuldbekentenis absoluut niet te vermurwen?”

„Allemachtig!” riep ik uit, „hoe weet u van die schuld?”

„Ik ken de geheimen van Guttie's huis heel goed. Guttie is een doortrapte schurk. Hij heeft door veel ervaring geleerd, zijn misdaden een wettelijk jasje aan te trekken.”

„Hij is volkomen in zijn recht,” gaf ik nijdig toe. „De wet zal hem zelfs bijstaan om den ouden Pyne zijn dollars af te nemen.”

„In dit geval zal Guttie waarschijnlijk niet eens heel erg valsch gespeeld hebben. — Geef den ouden Pyne maar kaarten in zijn hand en hij zal, zoo zeker als tweemaal twee vier is, zijn eigen zaligheid verspelen.”

„Daar trek ik mij het minst van aan,” verklaarde ik. „De heele zaak gaat om een ander.”

„Ik weet het; een van onze spreekwoorden zegt: „Mooie vogels zet men in een kooitje gevangen.”

„Ik moet u werkelijk dringend verzoeken...” viel ik uit.

„Blijf kalm, mijn beste jongen, ik meen het goed met u. Daar juffrouw Sylvia de eer van uw vriendschap geniet...”

„Laten we den naam van deze dame buiten het gesprek laten... Maar neen, dat zal niet mogelijk zijn,” voegde ik er tegelijk aan toe. „Plotseling wil Guttie in plaats van het geld, Sylvia tot vrouw hebben.”

„Het woord „plotseling” is niet heelemaal juist, Alban

Procter. Onze verachte en gehate Guttie heeft reeds tweemaal geprobeerd Sylvia voor zich te winnen... Dat was voor uw tijd. Iederen keer heeft het meisje hem een blauwtje laten loopen. Dat was heel begrijpelijk, want Guttie is leelijk, hij heeft een afstootend karakter en hij is bovendien een schurk. Daar ze niet naar hem luisteren wilde, besloot hij het met dwang te probeeren. Guttie heeft het recht aan zijn kant; hij zal er krachtig gebruik van maken.”

„Ja,” steunde ik, „hij is tot alles in staat.”

„Misschien geeft juffrouw Sylvia vrijwillig toe.”

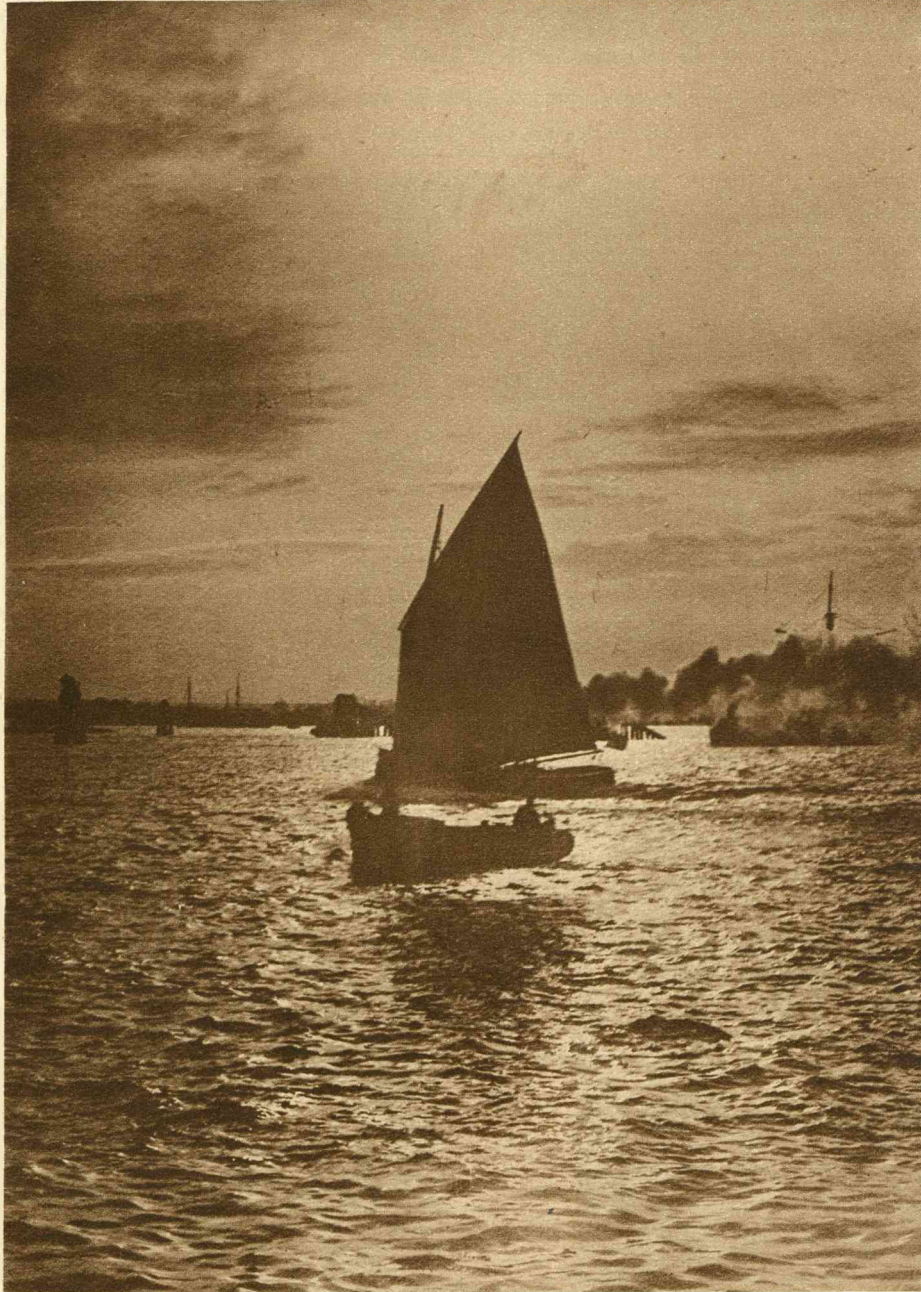
„Dat zal ze nooit doen...”

„Neen? En waarom hebt u dan het onderhoud met Guttie willen doorzetten, Alban Procter?”

„Wat zoudt u dan willen? Sylvia is toch niet van staal?” zei ik boos. „Al haat en veracht zij dien onmenschen ook nog zoo erg, zij kan toch maar niet lijdelijk toezien, dat haar vader ten gronde wordt gericht? Dat moet u toch begrijpen!”

„Heelemaal niet, want ik ben een Oosterling. Wij bezien de vrouw uit een ander oogpunt. Voor juffrouw Sylvia lijkt dit alles mij niet zoo tragisch.”

„Ik dacht, dat u met haar lot begaan was.” — „Neen. Voor u interesseer ik me. U heeft mijn eerwaardigen vader gered. — U houdt van juffrouw Sylvia, Alban Procter.”

Najaars-avondstemming op de rivier

„Dat weet u?”

„O ja, en Guttie weet het ook. Hij heeft reeds geprobeerd u kwijt te raken. Hij wil probeeren uw overplaatsing naar het binnenland te bewerkstelligen. Hij is bang voor u!” zei de Chinees glimlachend. „Hij is bang, dat u hem wel eens zoudt kunnen doden. Anders is hij nergens bang voor. Juffrouw Sylvia kan hem niet ontgaan, en niets van alles wat u zult ondernemen, zal het meisje behoeden voor haar lot; daar is hij zeker van.”

„Hij geniet de bescherming van de wet, wat kan ik dus tegen hem ondernemen?” steunde ik.

„Zoudt u zoo goed willen zijn, mijn bescheiden diensten aan te nemen, Alban Procter?”

„Denkt u, dat u mij kunt helpen?”

„Het zal mij een welkome gelegenheid zijn de schuld tegenover den redder van mijn vader af te doen. Ik ben in staat u te helpen. Ik weet het zeker.”

„Zoudt u...? Ik zou u eeuwig dankbaar zijn. Maar hoe?”

„Ik zal ze allemaal bij mij vragen,” riep Cheleeman stralend uit. „U en Guttie en juffrouw Sylvia en den ouden Pyne. U allemaal moet aan mijn bescheiden tafel eten.”

„Die schurk zal natuurlijk niet komen.”

„Hij zal komen. Hij is machtig, maar een mandarijn van „De gele gordel” bezit nog grootere macht.”

Het was de merkwaardigste maaltijd, dien ik ooit heb bijgewoond. De spijzen, streng klaargemaakt en opgediend

naar de Chineesche gewoonten, pasten geheel in de betoverende omgeving, en Cheleeman was een voortreffelijk gastheer. Het merkwaardigst echter waren de Europeanen. De oude Pyne verried, hoewel hij een speler was, een voorname afkomst en een goede opvoeding; hij gedroeg zich zoo hoffelijk en kalm als Cheleeman zelf, ook in tegenwoordigheid van zijn vijand. Sylvia was zeer terughoudend, maar haar schoonheid en haar beminlijkheid reddden de moeilijke situatie. Wat mij betreft, ik was slechts een zwijgend toeschouwer... Guttie was afwisselend wantrouwig, angstig en dan weer brutaal en uitdagend.

Hij probeerde uit te visschen of men hem soms een valstrik gespannen had. Als dat het geval was, dacht hij, dan had Cheleeman tevergeefs al die onkosten gemaakt. Tot nu toe had hij met tamelijke verachting op den Chinees neergezien, en gedacht, dat hij hem in sluwheid verre overtrof. Hij had de uitnoodiging alleen aangenomen, omdat zelfs een man in zijn positie het niet kon wagen een lid van den almachtigen „Gele gordel” te beleedigen. Nu speurde hij zorgvuldig onder de beleefde oppervlakte van den staalharderen wil van zijn tegenstander naar diens bedoelingen.

Toen wij ons in Cheleeman's schitterende woonkamer hadden teruggetrokken, en een bediende het dessert, de pijpen, sigaretten en likeuren had rondgediend, zei Cheleeman: „Hier kunnen wij beter over zaken spreken, mijnheer Guttie.”

Guttie staarde ons dreigend aan. „Voor den duivel, van welke zaken is er hier dan sprake?”

„Nu,” zei de Chinees kalm, „iemand van ons heeft toch bepaalde verplichtingen tegenover u? Zou het nu niet mogelijk zijn, deze verplichtingen langs minnelijken, vreedzamen weg te schikken...”

„Draai niet om de zaak heen,” riep Guttie opgewonden uit. „Die bepaalde verplichtingen zijn een schuld van tienduizend dollar; ik weet niet, wat er minnelijk te schikken is.”

„Zelfs dan niet, als men in aanmerking neemt, hoe deze schuld ontstaan is?”

„Speelschulden worden in het algemeen net zoo behandeld als andere,” zei Guttie spottend.

„Ook als de kaarten door de tegenpartij, laten we maar zeggen, toevallig, niet zoo correct gebruikt werden?”

„Beschuldigt u me soms van valsche spel?” riep Guttie uit.

„Uw opwinding is een bekentenis van uw schuld,” zei Cheleeman glimlachend. „Wat de bewijzen betreft...”

„Maar nu is het genoeg,” brulde Guttie. „Roep uw bediende en laat mijn auto komen. Ik vertrek onmiddellijk.”

Cheleeman verroerde zich niet. Maar toen Guttie een schrede naar de deur deed, traden twee groote, sterke koelies naar voren en vatten zwijgend post voor de beide uitgangen.

Guttie werd bleek, maar zei uitdagend: „Dus dáárop moet het uitloopen! Nu, gelukkig was ik erop voorbereid!”

Langzaam stak hij zijn hand in zijn zak, en bracht met een duivelschen grijnslach een revolver te voorschijn. Sylvia uitte een kreet; ik wilde mij op Guttie werpen; alleen Cheleeman bleef in de algemeene opwinding kalm.

„Geef de deur vrij!” riep Guttie. „Ik tel tot tien, dan...”

„Waarom juist tot tien? Waarom niet tot drie of één?”

Besluiteloos staarde Guttie een oogenblik naar zijn wapen, toen haalde hij over. „Honden!” schreeuwde hij. Het schot was niet afgegaan.

Nu begon hij voor den machtigen Chinees bang te worden. Met gebalde vuisten stond

ik klaar om toe te springen.

Guttie kwam niet tot een aanval; twee bedienden, reusachtige kerels, die zich op den achtergrond verborgen hadden gehouden — het Oosten is rijk aan zulke schuilhoeken! — stonden in het volgende oogenblik naast hem en hielden zijn polsen in hun ijzeren greep omklemd. Vergeefs trachtte hij zich te bevrijden.

„Wat moet dat beteekenen?” riep hij.

„Wij zullen nu het onderbroken gesprek over de speelschuld voortzetten.”

„Dat zullen we niet,” zei Guttie woedend. „U heeft me in uw macht, u kunt me doden, maar deze schuld zal worden betaald tot op den laatsten cent.”

„Is dat uw laatste woord?”

„Er is geen andere oplossing.”

Sylvia verborg haar gelaat in haar handen. Ik schreeuwde tegen hem: „Zwijg, hond!”

„Van de betaling afgezien, heeft u alleen recht op de heele som?”

„Jawel, en ik verklaar dat de som in haar geheel moet worden betaald. Tienduizend dollar...”

„En geen cent minder,” zei de Chinees glimlachend.

„Maar met een betaling in gedeelten gaat u toch accoord?”

„Wat beteekent dat?” vroeg Guttie wantrouwend en keek Cheleeman aan.

„Niets anders, vriend, dan dat wij onder deze omstandigheden bereid zijn met de betaling te beginnen.”

Guttie kon na deze woorden niet verbaasder zijn dan wij.

Hij zei alleen maar: „U wilt me betalen?”

„Hier, en nu, direct.”

„De heele som?”

„Volgens uw eigen woorden, tot op den laatsten cent, totdat u geheel en al tevreden is.”

De oude Pyne deed een zwakke poging het grootmoedige aanbod van den Chinees af te slaan, Sylvia eveneens, terwijl Guttie bromde: „Er steekt iets achter.”

„Wat zou er achter steken? Die tienduizend dollar krijgt u, als u bereid bent, het geld in ontvangst te nemen. De kwitantie is reeds geschreven, er ontbreekt alleen nog maar uw handtekening op.”

Guttie ging naar een schrijftafel en bekeek het stuk papier.

„Een kwitantie van mezelf...” riep hij toen uit.

„En met uw eigen machine geschreven. U ziet, ik heb gezorgd, alles heel nauwkeurig te regelen.”

„De som is niet genoemd,” morde Guttie, nog steeds op het stuk papier sta-rend.

„Dat is ook niet nodig. Misschien is u met een gedeelte van het bedrag tevreden, als men de omstandigheden in aanmerking neemt.”

„Dat zullen we zien,” zei Guttie.

„Ja, dat denk ik ook,” zei Cheleeman. Hij gaf een teken, en in het volgende oogenblik zat Guttie tegen zijn zin op een stoel. Hij zat in een bijzondere, hem in geen enkel opzicht bevallende houding, maar hij had geen keus. Vier sterke koelies hadden hem zoo neergezet. IJzeren banden hielden zijn linkerbenenarm op de schrijftafel vast, en zijn hand naar boven geopend. Zijn rechterarm was onder zijn elleboog vrij, zoodat hij ongehinderd pen en inkt kon bereiken om de kwitantie te onderteekenen. Overigens was hij geheel hulpeloos. De woedende blik, dien hij den Chinees toewierp, toen hij zoo gebonden zat, sprak boek-deelen. „U vergist u,” begon hij, toen riep hij uit: „Wat is dat?” Van het plafond was er iets op zijn hand gevallen. Het was een klein, hoekig muntstukje, met een vierkante uitsnijding in het midden. Wij uitten allemaal tegelijkertijd onze verbazing, maar Guttie overschreeuwde ons: „Een cash. Een koperen cash.” Het was het kleinste muntstuk, dat er bestond.

„Het is slechts plicht, iemand bij zijn woord te nemen,” zei Cheleeman nu. „De betaling is nu begonnen, en wordt voortgezet totdat de laatste cash betaald is.” Weer viel er een muntstukje neer op de uitgestrekte hand, weer een, en weer een, in ononderbroken opvolging. Ieder muntje trof Guttie's hand en rolde dan op de schrijftafel. In een oogwenk hoopten zich de muntstukjes om de hand heen op, en een ernstig kijkende Chineesche bediende streek ze op en deed ze in een gereedgehouden zak.

„Is u niet aangenaam getroffen door de zorgvuldigheid waarmee het muntstuk gekozen is, waarmee u betaald wenschte te worden?” vroeg Cheleeman.

Een geruime poos zwegen we allemaal. De diepe stilte werd slechts verbroken door het gelijkmatige neervallen van de munten op de uitgestrekte hand. Af en toe verzamelden de bedienden ze. Niemand van ons begreep nog goed, wat de neervallende munten moesten beteekenen, totdat Guttie plotseling met een onderdrukten kreet probeerde zijn vastgesnoerde hand los te maken. Wij zagen aan zijn rood, met zweet bedekt gezicht dat hij pijn had. Hoe hij zich ook keerde of wendde, hij kon zijn houding niet veranderen, en ononderbroken vielen, vielen de muntstukjes van het plafond neer.

Opeens schreeuwde Guttie: „Hoe lang moet die infamé grap nog duren?” „Mijn waarde heer, u wordt vóór uw tijd ongeduldig. U hebt op zijn hoogst pas een halven dollar ont-vangen.”

„Een halven dollar in dien langen tijd? Hoe lang moet die grap nog duren, vraag ik u nog eens?”

„Tot de laatste cash aan u is betaald, of tot u zelf zegt, dat u tevre-

Dr. A. W. van Renterghem te Amsterdam gehuldigd

Ter gelegenheid van den 80sten verjaardag van den bekenden zenuwarts Dr. A. W. van Renterghem te Amsterdam op Zondag 22 November, is in de door hem gestichte Kliniek aan de Van Breestraat een door den beeldhouwer Theo van Reijn vervaardigde plaquette onthuld. — Hierboven een afbeelding van het gedenkteeken, waarop de beeltenis van den tachtigjarigen geneesheer en de woorden: Dr. Albert Willem van Renterghem, geb. te Goes 1845, stichtte deze kliniek te Amsterdam 15 Aug. in het jaar 1887.

EEN OUD LIEDJE MET NIEUWE WOORDEN

(Wijze: „O, denneboom, o denneboom...”)

O, Wandelaar, o, wandelaar,
Hebt gij 't nog niet gesnopen?
Schaf u een fiets of tufkar aan,
Of anders gaat gij naar de maan!
Wees, wandelaar, geen wijfelaar,
En schei toch uit met loopen!

Ontwapening ontwapening
Uw dageraad gaat gloren;
Ook Marianne snakt naar vrêe
En werkt naar al haar krachten mee;
Ontwapening! Ontwapenig!
Eischt zij thans bij de Mooren.

O, radio, o, radio,
Hoe schoon zijn uwe klanken;
M'n vrouw hoort uren naar uw lied
En wordt in 't zwijgen nog een piet!

O, radio, ik roep: braco!
Dat heb ik u te danken.

Amerika, Amerika,
Laat moe Euroop' haar kleeren!
Verlang, geachte Jonathan,
Toch niet het onderst' uit de kan!
Amerika, want dan wordt dra
Europa rijk aan beren.

O, tante Pos, o, tante Pos,
Wat hebben wij misdreven?
Een ênkeling bracht gij gerief
Door lager buitenlandsch tarief!
Denk, tante Pos, denk tante Pos,
Aan d' uw nichten en neven!

J. Cats Jr.

den bent. U behoeft de kwitantie slechts te onderteekenen.”

„De laatste cash, dat beteekent...”

„Het sommetje is heel eenvoudig, daar de heele schuld tienduizend dollar, dus elf miljoen cash draagt.”

„Elf miljoen cash?” Guttie brulde de woorden uit. „Dat gaat niet, dat is onmogelijk!”

„Waarom is het onmogelijk?” glimlachte Cheleeman.

„Loop naar den duivel!” vloekte Guttie. Toen zweeg hij, en de munten vielen, vielen, vielen...

Nu hadden wij de beteekenis begrepen van dit onophoudelijke neervallen. Het waren scherpgekaante stukjes metaal, die van een hoogte van minstens vier en een halven meter neervielen. Bijna alle troffen de uitgestrekte handpalm. Langzamerhand zwol de hand afgrijselijk op, en trilde smartelijk bij iedere aanraking. Duidelijk was er op Guttie's gezicht een ondraaglijke smart te lezen. Na

een uur stiet hij een vloek uit, en verklaarde zachtjes: „Daar moet een einde aan komen. Dat is niet uit te houden.”

„Het ligt slechts aan u. Uw rechterhand is vrij, u behoeft slechts uw handtekening te zetten.”

Na tien minuten riep hij weer uit: „Duivel, satan die je bent, maak er een eind aan! Ik zal je ervoor in de gevangenis brengen.”

„Dat zul je wel laten,” zei Cheleeman kalm.

Guttie riep, door ondraaglijke pijnen gekweld: „Wat heb je aan die met geweld en onder pijnen afgeperste kwitantie?”

„U ziet uw toestand niet goed in. Er zijn hier drie getuigen, mijn Chineesche bedienden niet meegerekend, wij allemaal kunnen zweren dat het geld in uw hand gelegd werd, en dat u vrijwillig onderteekend hebt!”

Guttie sloot zijn oogen, om zijn linkerhand, die vreeselijk was gezwollen, niet meer te zien. Na drie minuten schreeuwde hij het uit, greep naar de kwitantie, frommelde ze in elkaar en slingerde ze weg. „Ik onderteeken nooit!” riep hij uit.

Niemand antwoordde. De munten vielen, vielen, vielen... De ernstig kijkende Chineesche secretaris kwam naar voren en legde een nieuwe kwitantie neer. Het was weer zoo'n zelfde kwitantie, op zijn eigen papier, met zijn eigen machine geschreven.

Toen riep Guttie uit: „Duivels, jullie hebben overwonnen!”

Hij greep naar de pen, doopte ze snel in en onderteekende. Cheleeman wierp een vluchtigen blik op het papier, hij wenkte den secretaris, toen nam hij behaaglijk in een stoel plaats. De oude secretaris haalde de kwitantie weg en verving ze door een derde.

„Wat moet dat beteekenen?” riep Guttie uit. „Ik heb nu toch onderteekend?”

„Niet zoo kinderachtig, vriend,” glimlachte Cheleeman. „Dacht je, dat ik het niet merkte wanneer je opzettelijk je handtekening vervalschte? Dacht je nu heusch, dat ik niet precies weet, dat je naam Lewis en niet Louis is, en dat je onderteekening dus waardeloos is? Misschien probeer je het nog eens.”

Guttie probeerde het nog eens. Nadat nog twintig munten waren neergevallen, had hij eindelijk onderteekend. Als bij tooverslag hield de muntenregen op. Toen Guttie bevrijd was, stond hij op en keek ons woedend aan. Als een geslagen hond sloop hij naar de deur.

De beide reusachtige koelies open-den de vleugeldeuren wijd en traden terzijde. Een derde volgde hem met een zak, die voor een vierde deel met munten gevuld was. Ik verliet Cheleeman op het oogenblik dat hij Guttie allerhoffelijkst uitliet. Snel ging ik naar Sylvia. Niets ter wereld zou ons van nu af aan meer scheiden...

D. N.

Een fraaie interieurfoto van het mooie oude Engelsche kerkje te 's-Gravenhage

VERMOEDENS VAN MISDAAD

door JERMYN MARCH

Geautoriseerde vertaling uit het Engelsch

20)

HOOFDSTUK X.

Ze vonden de andere drie op hen wachten op de kade. „Miss Carmichael wilde de ruïnen van het oude kasteel zien,” antwoordde hun gastheer op den stroom van vragen, waar zij dien heelen morgen geweest waren. „Maar U hebt niet veel gemist, er is erg weinig te zien.”

„Ik had gedacht, dat je ook naar het oude rechtshuis zou gaan,” zeide Blanche. „We zijn er geweest, en het was erg griezelig. Er was veel te zien en nog meer om je te verbeelden. Je bent verstandig geweest, dat je niet gekomen bent, Helen.”

„Dood-eng?” vroeg Helen lusteloos.

„Buitengewoon neerslachtig,” verzekerde Warriner, toen zij in de sloep gingen. „Ik hoop tenminste, dat ik me na de lunch opgewekter zal voelen.”

„Zijn jullie in de cellen geweest?” vroeg Danvers.

„We zijn overal geweest,” zeide Blanche. „Die vreeselijke kleine gaten, waar de gevangenen op elkaar werden gepakt, blijven me nog steeds bij. Er was een hol, waar je je hond nog niet in zou opsluiten, waar ze ons de kettingen toonden, waaraan ze vroeger krankzinnigen plachten vast te leggen. Ik werd er draaijerig van.”

„Heb maar geen medelijden met haar,” zeide haar broer tot Helen. „Warriner en zij hebben zitten wroeten in verschrikkingen — hebben ervan gesmuld. Ze hebben in lange jaren niet zoo'n heerlijken morgen gehad.”

Hij zat naast haar in de sloep, en zij keek vluchtig naar hem op.

„U niet?”

„Ik ga nu pas genieten van den mijne,” zeide hij met een blik, die jongensachtig welsprekend was. Toen voegde hij eraan toe:

„Ik geloof niet, dat dit soort van dingen me erg interesseert, ik heb niet zoo erg veel verbeelding. Het vreeselijke oord is nu leeg; de arme duivels, die er eens in opgesloten zaten, zijn al sinds eeuwen uit hun lijden verlost. Laten we hopen, dat de meesten verdienden wat ze kregen.”

Helen rilde onwillekeurig.

Het was juist, zooals zij verwacht had dat hij zou spreken; hij was niet iemand, zooals hij zelf ook zeide, met verbeeldingskracht, het lijden van overleden boosdoeners bewoog hem tot nauwelijks meer dan een nonchalant medelijden — met als achtergrond die instincten voor wet en recht, waar Simon Danvers haar al op attent had gemaakt.

Als magistraat had de jonge heer van Merrowby niet den naam, van ongemeen streng te zijn, maar dat was, omdat voor zijn gevoel alle misdrijven tegen de wet en de goede orde vreemde afwijkingen en zwakheden waren, die aanspraak maakten op vriendelijke en half-minachtende zachtheid.

„Arme duivels!” Deze zeggwijze typeerde volkomen zijn houding tegenover de schuldenaars. Noch zij, noch hun daden hadden persoonlijk invloed op hem; indien er echter iets van de Farizeër in hem geweest was, zou hij ongetwijfeld God gedankt hebben dat hij niet was — evenmin als de lange lijn van respectabele voorouders geweest was — als deze anderen, zwakkelingen en schurken . . .

En deze man was verliefd geworden op de dochter van Henry Blake.

Ze had zich reeds lang geleden gerealiseerd, hoe zijn gevoel tegenover deze verhouding zou zijn, maar ze had gehoopt en geloofd dat in dit gevoel de zonden van den vader niet bezocht werden aan de kinderen. De dood verbergt veel, en als Simon Danvers zijn mond hield, zou de buitenwereld niets hoeven te weten.

Maar Blake was niet dood; en Danvers' nauwelijks verholten dreigement suiste door haar hoofd. Hij zou niet zwijgen ter wille van de *vrouw van Denys Berrick*. Er zou een vreeselijk schandaal komen, een openbare strafzaak voor moord, en Sir Denys zou zichzelf voor de keus vinden een schoonvader te krijgen, die een misdadiger was. Kon zij die keuze van hem verwachten? Haar hart ontzonk haar, terwijl ze „neen” zeide.

De zoete bekoring van haar morgenstemming was

verdwenen. Ze voelde zich ongelukkig en weerspannig tegelijk, en gedurende de lunch nam zij slechts luttel deel aan de algemeene gesprekken.

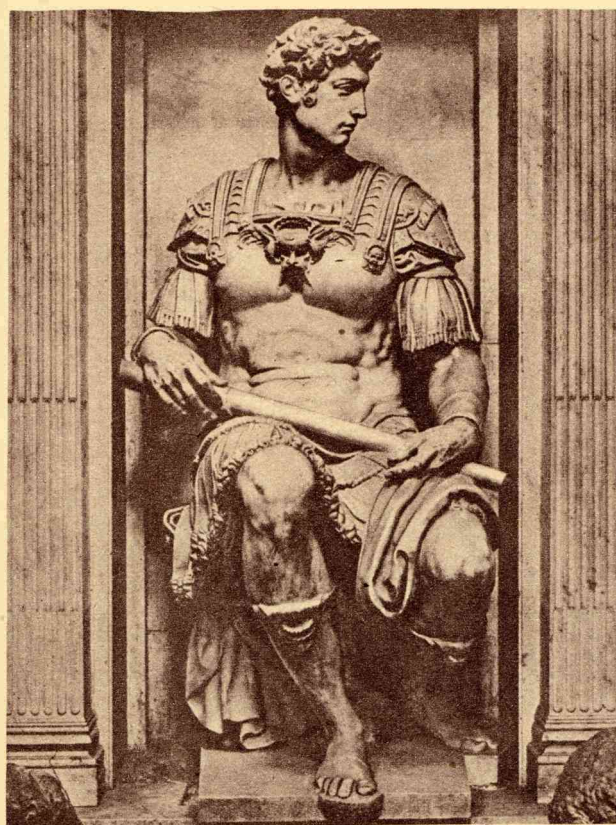
Bij hun terugkeer op het jacht vonden zij Mrs. Carmichael zóó zenuwachtig en onrustig als zij maar zijn kon. Ze waren iets later teruggekomen als zij verwacht had, en zij had een half uur over de reeling gehangen, met groote onrust den oever verkennend. Haar opluchting, toen zij hen zag, liet zij zóó duidelijk blijken, dat Blanche haar een beetje voor den gek hield.

„Nadat U een morgen doorgebracht hebt met het lezen over Chineesche struikrovers en Italiaansche Camorra, geloof ik dat U zelfs een visschersdorp in Devonshire onveilig acht voor een gewonen toerist.”

„Het is ook niet veilig,” viel haar gastheer kortaf in de rede. „De gloeiende zon op de kade heeft Miss Carmichael hoofdpijn bezorgd hoewel zij het niet wil bekennen.” Hij keerde zich tot haar, half bezorgd, en half vermanend. „U zou beter doen, om te gaan rusten na de lunch,” zeide hij. „Het gekakel van iedereen hier zal het slechts verergeren.”

„Misschien. Ik heb ook wel hoofdpijn,” gaf zij toe. Er was geen dankbaarheid in haar hart voor zijn zorg, daarbij zou dankbaarheid hier in 't geheel niet op haar

BEROEMDE BEELDHOUWWERKEN

Michelangelo's standbeeld van Giuliana de' Medici, een gedeelte van het beroemde monument voor de Medici's in de Medici-kapel te Florence (Italië) vormend. Michelangelo, die van 1475 tot 1564 leefde, was een der grootste en veelzijdigste kunstenaars aller tijden. Hij muntte niet alleen uit als beeldhouwer, doch ook als schilder en architect. Het hierboven gereproduceerde beeldhouwwerk treft den beschouwer vooral door de uitdrukking van waakzaamheid en zelfvertrouwen, welke de kunstenaar heeft weten weer te geven.

plaats zijn geweest. Danvers kende de menschelijke natuur te goed om niet in te zien, dat het meisje ontzettend opgewonden en overstuur was. Hij wenschte haar tijd te geven om zichzelf terug te vinden, en om zich volkomen in de situatie in te denken.

Maar de toon van gezag, die nog nieuw was tegenover haar, was haar niet ontsnapt; en dat was ook zijn bedoeling. Hij geloofde goed te doen, het ijzer te smeden als het heet was. Haar zwijgend toegeven aan zijn gezag in een zoo luttele zaak plaveide ongemerkt den weg voor algeheele overgave.

Het was Denys Berrick ook niet ontgaan. Het was daarom zoo opmerkelijk, omdat hun gastheer tot nu toe de jongste van de twee Carmichaels met een zekere half schertsende eerbied had behandeld. Deze plotselinge verandering, die gevolgd was op een morgen, dien Danvers alleen in haar gezelschap had doorgebracht, trof Sir Denys hevig; daarbij genomen haar lusteloze zwijgzaamheid aan tafel, gaf dit alles hem een onaangename schok.

Ze had naast hem gezeten, maar ze had heel weinig gezegd, en onmiddellijk na de lunch had zij den raad van haar gastheer opgevolgd en was naar haar hut gegaan. De Ariadne had het anker gelicht en weer zee gekozen. De hitte aan dek werd getemperd door den wind en hoewel Sir Denys had aangeboden haar stoel op een achteraf-plaatsje van het dek te zetten en te zorgen, dat niemand in haar buurt kwam, had zij geweigerd. — „Dank U wel, ik ga liever naar beneden,” had zij gezegd.

Ze sprak de waarheid, want ze had het gevoel, dat ze alleen moest zijn, of anders zou ze het uitbrullen. Maar zij sloeg haar oogen neer, en hij had plotseling 't gevoel, dat er een muur tusschen hen opgerezen was.

Zij ging naar beneden, gekweld door de teleurstelling in zijn eerlijke, verbijsterde blauwe oogen; ze durfde en kon geen opheldering aan hem geven. Wat gaf het, hem te bezwaren met haar vreeselijk geheim? Zij kon niets doen, om zijn verdriet te verlichten; het moest zijn loop nemen. Daar een huwelijk tusschen hen uitgesloten was, was het misschien beter hem te doen gelooven, dat zij er nooit ernstig over gedacht had; of, indien zij erover gedacht had, dat zij geheel veranderd was. Het was wreedheid met een goed doel.

Wat zou hij van haar denken? Ze vond, dat het net was, of ze Sandy pijn deed, — te groot, te teeder om te verwonden, hij zou lijden, zonder te klagen. Wat haarzelf betrof . . .

Uitgestrekt in haar donkere hut, met brandende oogen zonder tranen, drukte zij haar oogen in het koele kussen; ze begon te begrijpen met een grenzenloos verlangen, wat hij voor haar geweest was.

O! Hoe haatte ze Simon Danvers! Ze kromp ineem, haar vuisten gebald, zoodat haar nagels in haar palmen drongen — in hulpeloze weerspannige woede.

Denys ging terug naar de anderen, nadat hij haar aan den corridor verlaten had.

Mrs. Carmichael die zelf in een dekstoel kaarsrecht zat, staarde afwezig over de zee. Haar handen waren bezig met het breien van een zijden jumper voor Helen, haar gedachten waren mijnen ver weg. Een berg van allerhand soort lectuur lag naast haar stoel en Jim Warriner, die naast haar zat, nam een van de tijdschriften op en bladerde er in.

Sir Denys ging in een stoel zitten aan den anderen kant van Blanche en stak een sigaret op. Hij rookte zwijgend, zijn oogen gevestigd op zijn gastheer, die tegen de reeling leunde, in gesprek met den schipper.

Voor het eerst, sedert ze elkaar kenden, zat de jonge man te overdenken, hoe toch eigenlijk wel Danvers' houding tegenover vrouwen was. Hier buiten was hij steeds aangezien voor een absoluut vrijgezel, een echte cynicus, wiens belangstelling voor een vrouw altijd spoedig vlood en die nooit trouwplannen koesterde.

Het was nooit in Sir Denys opgekomen dat deze houding enkel en alleen aangenomen was ter wille van Helen Carmichael.

Zijn gedachten werden onderbroken door Warriner, die plotseling opkeek van zijn tijdschrift — een dik, bruinkleurig blad, getiteld: *Europe Reborn*.

„Dat is merkwaardig,” merkte hij op. „In dit blad heeft iemand een lang artikel over den Balkan geschreven, waarin hij voorspelt, nieuwe moeilijkheden te zien binnen de maand.” Hij keek naar den datum van het artikel. „Nog niet zoo mis,” zeide hij. „Sarcovia heeft juist weer een van haar gewone revoluties gehad.”

Hij sprak tot het gezelschap, maar Mrs. Carmichael antwoordde hem met een uitroep van schrik.

„Nu al? Hoe weet U dat?”

„Ik heb een *Daily Mail* gekocht in Moorthaven van morgen. Zoudt U het willen lezen? Het is in mijn hut.”

Hij ging naar beneden, om het voor haar te halen.

„Het schijnt niet veel om het lijf gehad te hebben,” zeide hij, toen hij terug kwam. „Men zegt, dat in de hoofdstad alles weer normaal is, hoewel nog steeds de troepen bij de hand zijn. Het platteland is ook weer veel rustiger.”

Zij nam de courant en sloeg de bladen om, terwijl haar handen trilden van zenuwachtige haast.

„Ik ben jaren geleden in Sarcovia geweest,” zeide zij, als voelde zij, dat haar gretige belangstelling een uitleg behoefde; „het is een merkwaardig land, met een tragische historie.”

Jim Warriner keerde terug naar het artikel in *Europe Reborn*. Hun gemeenschappelijke belangstelling voor verre landen vormde een schakel tusschen Mrs. Carmichael en hem.

„Ik ben er ook geweest,” zeide hij. „Ik heb eens gelogeed bij iemand, die aan het Sarcovische hof was, en toen heb ik een boel dingen gezien, waar een gewone toerist niet toe in de gelegenheid komt. Het oude paleis bijv., waar Koning Michael's voorganger woonde. Ik bezag het heelemaal, het deel dat niet door het vuur verwoest is geworden. Goede Genade, ik kan me voorstellen, dat de tegenwoordige koning geen lust heeft, om daar zijn kwartieren op te slaan. Als het ooit in een huis zou spoken . . .”

(Wordt vervolgd)

UIT HET VOLLE LEVEN

Het eiland Marken overstroomd

Van den hevigen Noordwester storm, die de vorige week Woensdag woedde, heeft vooral het eiland Marken veel te lijden gehad. Het geheele eiland werd door de huizenhooge golf, die onophoudelijk kwamen aanrollen, overstroomd. Zooals men op onze foto ziet, staken de vijf dorpen (v.l.n.r.: Havenbuurt, Kets, Witte- werf, Grootewerf en Rozewerf) als afzonderlijke eilandjes boven het water uit. Per bootje moesten de bewoners hun huis bereiken.

Koningin Alexandra van Engeland †

De vorige week Donderdag is het stoffelijk overschot van Koningin Alexandra van Engeland van Sandringham naar Londen overgebracht. Onze foto werd genomen op den weg Sandringham-Walfertonstation, van waar een speciale trein de kist naar Londen bracht. (1) Koning George en (2) de Prins van Wales.

De overdracht van het gebrandschilderde glas No. 26 in de St.-Janskerk te Gouda

Zaterdagmiddag 28 November had in de St.-Janskerk te Gouda de plechtige overdracht plaats van het gerestaureerde door de gemeente Leiden in 1601 geschenken gebrandschilderde kerkraam No. 26, voorstellende „Het ontzet der stad Samaria". Links: Groep van het kerkbestuur, de overdrachtscommissie en genoodigden. (1) Jhr. Mr. N. C. de Gijsselaar, burgemeester van Leiden; (2) Prof. P. J. Blok, Leiden. Rechts: Het gerestaureerde raam.

De opening der overdekte tennisbanen te Scheveningen

Groep der aanwezigen. V.l.n.r. de heeren: Des Tombe, Timmer, Wetselaar, Erickson, v. Veen en Huygens.

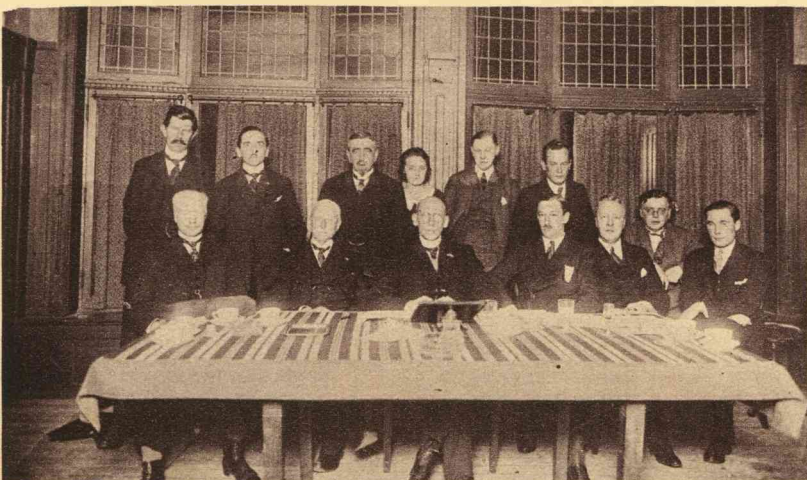
Willem Feltzer

Tot directeur der Muziekschool van de afdeling Rotterdam der Mij. tot Bevordering der Toonkunst is benoemd de heer Willem Feltzer.

Een elkenhouten lambrizeering in de Raadzaal van Klundert

Donderdagmiddag 1.1. heeft een commissie van ingezetenen de dezer dagen gereed- gekomen elkenhouten lambrizeering in de Raadzaal te Klundert officieel aan het Gemeentebestuur overgedragen. — Een interieurfoto van de raadzaal te Klundert.

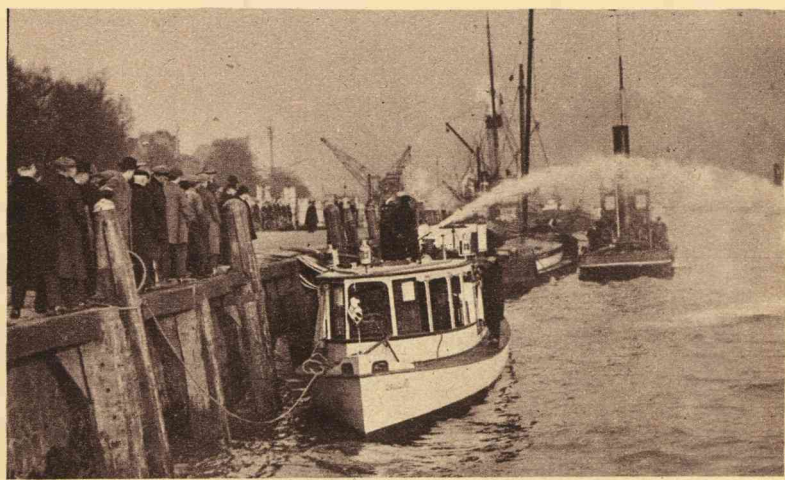
„De Nationale Unie"

Zaterdagmiddag 1.1. hield „De Nationale Unie" in Restaurant „De Kroon" te 's-Gravenhage een algemeene constituerende ledenvergadering. — Het bestuur der Nationale Unie.

Dr. Willem Royaards

als de Graaf de Montoire Grandpré in „De nieuwe Heeren", dat door het Rotterdamsch Hofstad Tooneel wordt opgevoerd.

Een drijvende motorbrandspuit voor Siam

De vorige week Donderdag had te Rotterdam een demonstratie plaats met een door de N.V. Brandspuitenfabriek v.h. A. Bickers en Zoon gemaakte drijvende brandspuit, bestemd voor de politiebrandweer te Bangkok (Siam). Wat hare capaciteit betreft, kan deze spuit tot de machtigste op dit gebied ter wereld worden gerekend.

ONZE DAMES-RUBRIEK

ONDER REDACTIE VAN AMY VORSTMAN-TEN HAVE

Hoofsche manieren

Is er een apart wetboek voor heeren-manieren? schreef een lezeres ons.

Ja en neen. Beschaafde, wellevende manieren zijn in hoofdzaak voor beide geslachten gelijk. Toch zijn er wel enkele kleine wenken, die speciaal voor mannelijk gebruik dienstig zijn.

Hoe nu? zult ge vragen, wenken voor mannen in een vrouwenrubriek?

En waarom niet, als ik U vragen mag?

Is het niet de man, die heerscht en de vrouw, die regeert?!

Is de man niet het hoofd en de vrouw de hals waar dat hoofd op draait?

Is een lieve verstandige vrouw niet de beste vraagbaak voor man en zoons?

Behoort een vrouw en moeder zich niet voortdurend op de hoogte te stellen, ook van datgene, wat de mannelijke leden van haar gezin raakt, zoowel materieel als geestelijk?

En — zijn tenslotte goede manieren en aangename omgangsvormen niet een paspoort, dat reeds vele deuren ontsloten heeft?

Laat ons dus tezamen te velde trekken tegen de min of meer „erge“ kleine hebbelikheden van onze heeren der schepping en laten we hen te dien einde de volgende... hm... raadgevingen onder het oog brengen:

Spreek niet luid en wees niet druk in uwe gebaren in het publiek.

Gebruik geen tandenstoker in het publiek.

Brokkel geen stukjes brood in uw soep.

Drink uw glas nooit in één teug leeg.

Blijf niet krabben en schrapen op uw bord, wanneer dit leeggegeten is.

Maak bij eten noch drinken geluiden met uw lippen.

Neem nooit zout met de punt van uw mes.

Rook niet uw eigen sigaren of sigaretten, wanneer ge weet, dat uw gastheer daarvan voorzien is.

Sla nimmer uw broekspijpen om, tenzij dat dit noodig is, doch betreed nimmer een kamer met omgeslagen broekspijpen.

Lik niet aan uw vingers alvorens een blad van courant of boek om te slaan.

Zeg nooit „dame“ wanneer ge een vrouw aanspreekt, doch mevrouw of mejuffrouw.

Noem niet bij iederen volzin den achternaam van dengene, waarmede gij spreekt.

Men kan zich kernachtig uitdrukken zonder „ruw in den mond“ te zijn.

Bezig nooit dubbelzinnige uitdrukkingen, allermint in gezelschap van vrouwen.

Draag zoo weinig mogelijk kleuren in uw kleding.

Groet nooit een dame, die voorbij een café loopt, waar gij zit.

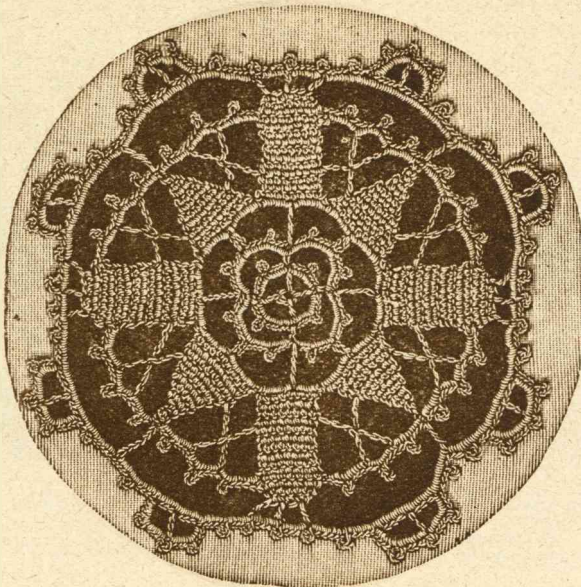
Prijs nooit spijzen of wijnen aan tafel. Echter is het geoorloofd de afterdinner-sigaren te loven.

Vermijd te spreken over onderwerpen, die uitsluitend voor u van belang zijn.

Grijpt eene zaak aan en laat haar niet los, voordat gij haar geheel meester zijt, dan zult gij u ongetwijfeld een weg banen door het leven.

De macht van het voorbeeld werkt altijd door.

Gehaakte Rozet

Het is een nabootsing van genaaide Reticella-kant. Middellijn: 10 cm.

Materiaal: wit haakgaren no. 60, D.M.C. of linnengaren no. 50.

Opzetten: 4 kett., door 1 halven vasten steek in den 1en kett. tot een ronding sluiten.

1. toer: Beginnen met 9 kett., driemaal telkens 1 st. (om den kett. boog). 6 kett., door 1 h. v. s. in den 4. kett., aan het begin den toer sluiten.

2. toer: 4 × telkens 3 vaste steken, 1 pic., 3 v. s. om den 1., 2., 3., 4 kett.b., door 1 h. v. s. in den 1 v. s. den toer sluiten.

3. toer: 4 × telkens 13 kett., 1 v. s. om het steekgedeelte in de boogdiepten tusschen de v. s., door 1 h. v. s. in den kett. den toer sluiten.

4. toer: Op elk der vier kett. bogen driemaal telkens 3 v. s., 1 pic., dan 3 v. s. door 1 h. v. s. in den 1 v. s. den toer sluiten.

5. toer: Aan het begin 14 kett. + 1 v. s. in den 2 pic., 10 kett., 1 dubb. st. op den onderliggenden v. s. tusschen de pic.-bogen, 10 kett., + + van + tot + + tweemaal herhalen, 1 v. s. in den tweeden volg. pic. 5 kett., 1 drieb. st. in den 4 kett. van het begin.

1. toer van den breedten bladvorm: 4 v. s. om het drievoudige stokje, 4 v. s. om den volg. halven kett. b., omkeeren.

2. toer: 1 kett., 8 v. s., omkeeren.

3—14. toer: zooals de tweede toer.

15. toer: 1 kett. 6 v. s. op den 2. tot 7. v. s., omk.

16. toer: 1 kett., 4 v. s. op den 2.—5. v. s. den draad afknippen en afhechten. Den zelfden bladvorm herhaalt men volgens afb. op de drie vereischte plaatsen. De driehoeken werkt men op de tusschenliggende plaatsen met een toer van 11 v. s. beginnend. Men haakt telkens 5 v. s. om de helft van den kett. b. en 1 v. s. op den v. s. boven den pic. Nu volgen heen en terug gehaakt wordende, afnemen, de toeren v. s. terwijl men steeds den 1. steek overslaat tot ten laatste slechts 1 steek overblijft, dan knipt men den draad af. Na voleinding der verschillende figuren maakt men de verbindingen op den achterkant van het werk beginnend. 1 v. s. in den randsteek van den 5. toer van den grooten bladvorm (van boven aftellend), *4 kett., 1 door 5 kett. gescheiden dubbel kruisstokje. Uitvoering: 1 viervoudig stokje in den randsteek van den 5. toer van denzelfden vorm (van onderen af tellend) na het afwerken van 2 omsl., 1 dubb. st. in den randsteek van den 5. toer van den tegenoverliggenden vorm, de beide laatsten omsl. afwerken, 5 kett., 1 dubb. st. in het kruispunt terug, 4 kett. ** 1 v. s. op den driehoektop, van * tot ** herhalen, 1 v. s. in den 5. toer (van boven) van den naastbijz., vorm, omk. Op elken der 6 kett.-bogen, 3 v. s., 1 pic., 3 v. s., dan den draad afknippen. Aan de overige zijden op dezelfde wijze de verbindingen bewerken. 1. toer van den buitensten boogvorm: + 1 st. op den 1. v. s. van den grooten bladvorm, 3 kett., 1 st. op den 3. v. s., 3 kett., 1 st. op den laatsten v. s., 20 kett., 1 dubb. s. op de driehoekpunt, 20 kett., + + van + tot + + driemaal herhalen, door 1 h. v. s. in het 1. st. den toer sluiten. 2. toer: 4 v. s. om den 1. kleinen kett.-boog. 1 pic., 4 v. s. om den 2. kett.-boog, 1 pic., * om den grooten kett.-b. 4 v. s., 1 pic., 12 v. s., omk. 6 kett., 1 dubb. st. op den 4. steek (van den laatsten v. s. tellend) 6 kett., 1 h. v. s. op den vierden, volgende v. s., omk., dan om den kett.-b., 3 v. s., 1 pic., 3 v. s., 1 pic., om den naastbijz. kett.-boog 3 v. s., 1 pic., 3 v. s., daaraan sluitende 4 v. s. om den grooten kett.-b., 1 pic., 4 v. s. ** van * tot ** herhalen. 1 pic., van het begin van den toer driemaal herhalen, met 1 h. v. s. in den 1 v. s. den toer sluiten.

De omgang met menschen, die wijzer, beter en rijker aan ondervinding zijn dan wij zelve, heeft altijd een min of meer bezielenden en opwekkenden invloed.

Recepten

Bessensapschoteltje.

Men neemt een $\frac{1}{2}$ flesch bessensap, 4 lepels suiker, $1\frac{1}{2}$ lepel aardappelmeel. Dit kookt men samen en laat het in een schaal koud worden.

Nu neemt men een $\frac{1}{2}$ kan melk, 2 lepels suiker, een pakje vanillesuiker. Wanneer dit kookt, aanmengen met 1 lepel aardappelmeel en een mespuntje zout. Dan roert men, indien het gekookt heeft, er voorzichtig 2 geklutste eierdooiers door. Nu doet men dit op de stijf geworden bessensap. Het overgebleven eiwit klutst men en als alles in de schaal koud is geworden garneert men het eiwit, ook kan men er schuimpjes opleggen.

Broodschoteltje met pruimen.

Benodigd: 200 gram oud brood, 2 d.L. melk, 200 gram gedroogde pruimen, ongeveer 40 gram suiker, $\frac{1}{2}$ d.L. bessensap, 25 gram boter.

Bereiding: De pruimen goed wasschen, eenige uren laten weeken in water, bessensap en suiker tot ze net onderstaan, ze hierin zachtjes gaar koken, de pitten uit de pruimen nemen en het vocht iets binden met sago. De sneedjes brood even in warme melk weeken. Een vuurvast schoteltje laag om laag vullen met pruimen en brood. Het nat er over heen gieten. De bovenste laag (brood), besmeren met boter, bestrooien met suiker en kaneel en het schoteltje $\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{4}$ uur in een matig warmen oven bruin laten worden.

Eierpannekoekjes.

Benodigd: 4 eieren, 125 gram bloem, zout, $\frac{1}{2}$ geraspte citroenschil, $\frac{1}{2}$ L. melk, 40 gram suiker, 80 gram boter.

Bereiding: Roer de eierdooiers met het zout en de suiker 10 min., voeg de bloem en de geraspte citroenschil toe, langzaam de melk en het laatste het zeer stijfgeklopte eiwit. Bak van deze massa dunne pannenkoekjes.

Nuttige Wenken

Zilverdraad of filigraan wordt weer als nieuw, door het in geest van salmiak te doopen, dan in schoon water na te spoelen, op een warme plaats in zaagsel te drogen en vervolgens af te borstelen.

Vlekken in marmer worden eerst met benzine ingewreven en daarna met een mengsel van 2 deelen zeepziedersloog, 1 deel terpentijnolie en 1 deel ossegal. Dit mengsel laat men eenige dagen inwerken en wast dan af. Marmerplaten van waschtafels reinigt men met een dunne brij van fijn gewreven kalk en zeepwater dat er 20 tot 30 uren op moet blijven inwerken, dan wordt het afgewasschen en met rundvet gewreven. Ook kan men een mengsel van witte was in terpentijnolie, verhouding 1:10, gebruiken.

Wollen dekens wast men door ze gedurende 8 à 10 uur — één tegelijk — in een teil met koud water te leggen, waarin men 1 pond zout en een halven liter geest van salmiak heeft opgelost. De deken wordt nu om het uur eenige malen op en neer gehaald, ten slotte nat zonder uitwringen over een rek gehangen en met koud water afgegoten. Na in de buitenlucht gedroogd te zijn, kloppen men de dekens met een stok of rietje alvorens ze geheel droog is.

Zwart laken wintermantel in klokmodel, gegarneerd met groote rozetten van velours chiffon en opstaanden kraag van chevrete. Hierbij wordt een fluweelen toque met moiré lingarneering gedragen.

Kindermode. — Wintermantel van wollen fantasiestof. De kraag kan hoog en laag gesloten worden. Het model heeft raglanmouwen, schuin ingeknipte zakken en fantasieknopen als sluiting.

UIT 'T GEDRANG

DOOR THÉRÈSE HOVEN
DERDE BOEK - EEN NIEUW LEVEN

25)

„Nieuw ja, zoo'n geblaseerd publiek. Vader zei altijd, dat geblaseerde menschen de slechtste beoordeelaars waren.”

„Heb-je met je vader wel eens over die dansplannen van je gesproken?”

„Nee, dat kon niet, want het is eigenlijk pas bij mij opgekomen, toen ik Elna Kudasco zag dansen en van middag, toen ik mij zoo akelig wanhopig voelde, zoo echt beu was van 't Gym en de rest . . . werd eerst de echte drang in mij wakker. Dat is ook 't ware, de reïne inspiratie. Als die over je komt, dan is 't alsof je er altijd naar verlangd hebt . . . en dan heb je moeite je voor te stellen, dat er ooit een tijd was, dat je er anders over dacht. Hebt u dat nooit gehad?”

„Niet op zulk een manier. Ik heb ook wel idealen gekoesterd en ook mijn droom gehad. Maar niet op jouw leeftijd. Toen deed ik eenvoudig, wat mijn moeder en mijn gouvernante van mij verlangden.”

„En vondt u dat prettig?”

„Ik wist niet beter, tot je vader in mijn leven kwam en er een nieuwen luister aan gaf door mij andere gezichtspunten te openen. Ik heb heel veel aan je vader te danken, Mady, en dat zou ik hem zoo graag willen vergelden door iets goeds van jou te maken, maar als je zoo wederspanning bent, dan vrees ik, dat het een vergissing van hem was om jou aan mijn zorgen toe te vertrouwen.”

„Waarom deed vader 't eigenlijk?”

„Omdat hij 't zelf niet kon en omdat er niemand anders was.”

„Als vader 't nu goed vindt, dat ik van 't Gym af ga en danseres wordt, dan zult u er toch niets tegen hebben?”

„Laten wij wachten tot het zoover is.”

„Hè, ik wou, dat ik een brief van vader kreeg en wist, waar hij was. 't Is toch zoo afschuwelijk om alleen op de wereld te zijn, zoo ver . . . van mijn eigen vadertje af.”

„Zeker, dat is het ook, en het spijt mij vreeselijk voor je.”

„Maar intusschen kan 't u niet schelen of ik mij dood knies.”

„Dat zul je wel niet, daar ben je veel te practisch voor.”

„Maakt u mij heusch nog een complimentje, na mijn schandelijke brom-partij?”

„Als je zelf maar erkent, dat 't schandelijk was?”

„Nu ja, maar dat helpt immers niet. Natuurlijk had ik niet zoo aan mijn ergernis moeten toegeven. Ik heb er toch niets mee bereikt en er u verdriet door gedaan. U bent wel heel goed. Een ander zou mij door elkaar geschud hebben en uitgescholden voor wat maar leelijk was.”

„Geen dame zou zoo iets doen.”

„O! niet? Dus dan heeft 't dame-zijn toch ook wel een goeden kant?”

„Heb-je daar dan ooit aan getwijfeld?”

„Hm! Wat zal ik u daarvan zeggen? Ik zou toch niet graag zijn zooals u, zoo fijn, zoo kalm, zoo geduldig, zoo gelijkmatig. Ik zou me doodelijk vervelen; mijn eigen deugden zouden me in den weg zitten. Vindt u 't ook niet erg om zoo te zijn?”

„Dat is al een heel moeilijke vraag. Ik ben nooit iemand anders geweest, hè?”

„Ja, maar verlangt u er soms niet naar om uit uw omhulsel van netheid te springen en iets heel geks te doen?”

„Iets geks? Nee, ik kan niet zeggen, dat ik daar ooit naar verlangd heb.”

„Weet u, tante Magda . . . u bent een rustig, kalm meer . . . nee, een vijfver, die nooit buiten zijn oevers gaat en ik ben een onstuimige zee . . . of een draaikolk, die onophoudelijk draait en draait — zonder ooit tot rust te komen.”

„Mijn arm kindje.”

„Kunt u heusch nog lief voor me zijn, nadat ik u zoo afgesnauwd heb en zóó beleedigd?”

„Ik zou even kinderachtig zijn als jij, als ik 't ernstig opnam. Een kind, dat onredelijk en brutaal is, handelt in overeenstemming met zijn jaren, daar

kan een groot mensch, zooals jullie 't noemt, toch niet beleedigd door zijn.”

De kalme waardigheid, die er in Magda's toon en houding ligt, imponeert Mady meer dan felle verwijten. Niettegenstaande al haar waanwijsheid, voelt ze toch de meerdere in haar tante, die van haar kant medelijden met 't ongedisciplineerde kind heeft en zich angstig afvraagt, wat er van komen moet.

Ze is ook bang, dat Mady zich niet zal kunnen schikken in het geregelde schoolleven en dat in de laagste klasse, maar ze weet niets beters en Conny, die een zooveel ruimeren blik heeft, evenmin.

Van het oogenblik af, dat ze uit Cor's brief zag, dat ze hem van dienst kon zijn, heeft ze zich bereid verklaard aan zijn roepstem te gehoorzamen, maar nu vraagt ze zich wel eens af, of het niet dom en onberaden van haar was.

Haar geheele levenswijze is er door veranderd, ze heeft zelfs Conny meegesleept en eigenlijk heeft ze Mady toch niet gegeven, wat deze noodig had.

De ontevredenheid van het kind werkt ook op haar en de zesjarige opleiding van het Gymnasium, gevolgd door eenige studiejaren aan een Hoogeschool, vormen een beeld van verschrikking zoowel voor de

De jongens van het Gym mogen haar graag . . .

tante als voor het nichtje. Als ze Conny niet bij zich hadden gehad, die met haar gezonden levenskijk den horizon helderder deed schijnen, zouden ze geen van beiden moed of kracht gehad hebben om den langen, troosteloozen winter door te komen.

En 't ergste was, dat Cor niets van zich hooren deed.

VII. Lente.

De winter is vreeselijk, zelfs Conny ziet in dat het een stap in de verkeerde richting was om in een provincie-stadje, als Wageningen, te gaan wonen, waar ze geen enkel aanknooppingspunt, behalve het gym, hadden en in 't geheel geen kennissen. Wie een villa bewoont krijgt nog wel eens buur-visites, op een bovenhuis leeft men veel meer afgesloten.

Het voorjaar heeft wel een kleine verandering ten goede aangebracht in zooverre dat ze, als Mady's schoolplichten en Conny's sociale werkzaamheden het toelaten, van de mooie omstreken kunnen genieten. Ze wandelen dan heerlijk op den Wageningschen Berg of op de Grebbe, of gaan per stoomboot naar: „De Westerbouwing” of: „t Lexisveer”.

Het zijn bescheiden genoegens, maar ze brengen toch eenige afwisseling in de eentonigheid van het dames-huishouden. Maar de lente is niet enkel weldadig, ze is ook wreed. Het is heerlijk om het ontluikende groen te bespieden, het is een feest voor oogen en zinnen om de kale vruchtboomen zich tot rose en witte bouquets te zien ontplooiën, maar in het hart worden eveneens de sluimerende knoppen van hoop en herinneringen wakker en komen tot een vaak ongewenschten wasdom.

In jonge harten gist en bruist het . . . vaak onbegrepen en onbewust . . . maar ook bij ouderen doet de lente gevoelens ontwaken, die veiliger slapende waren gebleven.

Mady is soms door 't dollen heen; van den eenen

dag op den anderen is ze populairder geworden bij de jongens van haar eigen en zelfs bij de heeren van de hogere klassen. Ze is niet meer het schuwe kind, dat elke toenadering angstvallig vermeerde, ze is toeschietelijk, zelfs coquet.

Ze kapt zich voordeel, ze geeft zich moeite om er zoo goed mogelijk uit te zien. De lente heeft, in het meisje, de jonkvrouw doen ontwaken. Ze is dan ook erg flink voor haar vijftien jaar en de jongens van 't gym mogen haar graag en noemen haar een „leuke meid”, welke benaming haar vleier in de ooren klinkt, dan de meest uitgezochte complimentjes van Hoofsche Ridders.

Tusschen haar geluksbuien in heeft ze echter tegen aanvallen van diepe neerslachtigheid te strijden.

Hoe meer ze voelt, dat het leven vroolijk en prettig zou kunnen zijn, des te meer beseft ze, wat ze mist, en wat misschien nooit haar deel zal worden.

In elk geval zal 't nog jaren moeten duren, eer ze van de volheid er van zal kunnen genieten en dat vooruitzicht lijkt haar troosteloos.

Ook in Magda, de rustige, de bezadigde oude-juffrouw, woelt de lente allerlei onderdrukte verlangens los.

De winterslaap was zoo lang en dor; bij het ontwaken voelde zij zich onbevredigd.

Ze had voortdurend haar plicht voor Mady gedaan, had zich ingespannen, om zich aan haar te hechten, maar ze kwam hoe langer hoe meer tot het besef, dat het niet de dochter was, die haar belangstelling wekte en voor wie ze zich moeite gaf, doch dat ze alles ter wille van den vader deed. Haar studie van Mady's karakter was eigenlijk nieuwsgierigheid om te weten in hoeverre ze op Cor geleek. Als ze Mady een kus op het voorhoofd of op de wangen drukte, suggereerde zij zich, dat het Cor was, wien haar liefkoozing gold.

Maar als ze hetzelfde geestelijke trucje op Mady's kussen wilde toepassen, dan lukte haar dat geenszins.

't Kind kon onstuimig genoeg zijn, haar omhelzingen waren meer opwellingen dan gelijkmatige hartelijkheid . . . maar de oudere vrouw bleef koel onder die jeugdige aanvallen van onbegrepen levensdrang.

Bijna elken nacht vóór ze slapen ging, herleefde Magda hun ontmoetingen in Antwerpen, hoe Cor zonder de minste terughouding haar zijn nog steeds vurige bewondering had getoond en hoe zij, zonder een atoom van schaamte, zich bereid had verklaard zijn lot te deelen. Al vond hij zich genoodzaakt haar toenadering af te wijzen, zoo betreurt zij die geenszins, wèl, dat ze er niet meer op aangedrongen heeft.

Ze bejammert het, dat ze hem weer uit haar leven heeft laten gaan en beschuldigt zichzelf van lautheid en halfheid, waar een energieke en algeheele overgave wellicht de overwinning had kunnen behalen.

Waar ze vroeger, op kalme wijze, den jeugdvriend had gemist, koestert ze nu een heftig verlangen naar den man, die haar latente liefdes-gevoelens te voorschijn heeft geroepen.

Het heerlijke jubellied der lente vindt geen echo in haar hart, doch klinkt haar integendeel als spottend in de ooren. Alles fleurt op en groeit en bloeit en zij verwelkt . . . zonder genade. Is ze daarom mooi en . . . verlangend?

Zelfs in Conny, die zooveel hulpmiddelen heeft om de *Weltschmerz* te doden, die steeds eigen aspiraties tot zwijgen heeft gebracht om naar de stemmen der lijdende en versukkelde menschheid te luisteren, voelt zich dit voorjaar niet zoo sereen als anders.

Ze vervult haar zelfopgelegde plichten even getrouw als te voren, helpt waar en hoe ze helpen kan, bestudeert de brandende vraagstukken van de gedegeneerde en gedemoraliseerde maatschappij, tracht den vinger heelend op eenige der talloze wonden te leggen . . . maar ze blijft haar zelfheid voelen. De offervaarige begint voor haar eigen rechten op te komen.

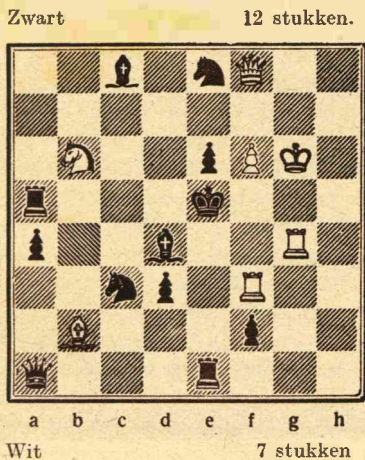
Langzamerhand komt zij, als zoovelen harer zusteren, tot de overtuiging dat alles . . . sociale arbeid, onverdeelde belangstelling in de nooden en driften der verongelijken . . . slechts surrogaat is en elk individu zijn eischen mag stellen en het zijn eerste plicht is een levenswaardig bestaan te leiden. En, in die stemming, ontmoet zij . . . hem . . . en vergeet er alles en iedereen voor, de eenige ware beweegreden om van staat te verwisselen. Zonder wikken en wegen — zonder terugzien, zonder aan anderen te denken . . . geeft ze zich over aan haar liefde en begrijpt ze niet, hoe ze er ooit zonder heeft kunnen leven.

„Magda, ik heb je een bekentenis te doen.” zegt ze, als ze op een avond, later dan gewoonlijk, thuis komt van haar werk om de wijkzuster haar te omvangrijke taak te verlichten.

(Wordt vervolgd).

Schaken.

PROBLEEM No. 53 (tweezet).
Auteur: E. E. Westbury.

Oplossing probleem
No. 50 (driezet):

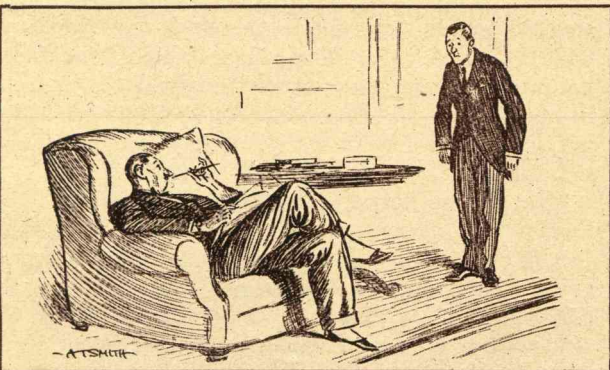
1. Th4~.
2. Da8~.
3. f4~ of De4~.
of Db5~.

1., Pf6.
2. Td4~.
3. f4~ of Db5~.

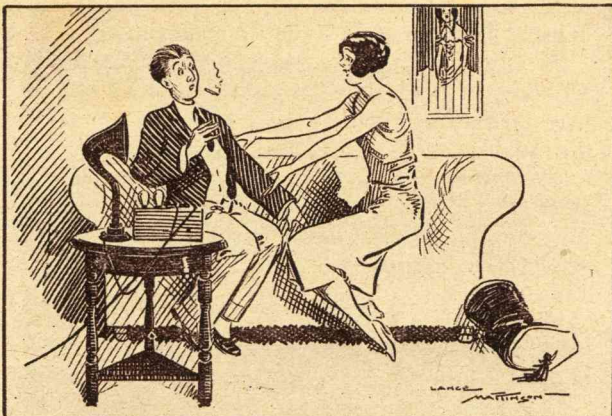
1., Ke5.
2. Th5~.
3. f4~ of Db5~.

1., Pf5.
2. Lf7~.
De inleidende torenzet is tamelijk verborgen. De damekracht wordt in dit probleem schitterend gedemonstreerd.

J. S. te G. (t Gevraagde is verzonden. Bericht a. u. b. ontvangst).
Oplossingen voor den doorlopenden oplossingswedstrijd binnen 14 dagen na publicatie inzenden bij het correspondentie-adres:
J. Verstoep Jzn., Fred. Hendrikstraat 37, Delft.

Baron (tot zijn huisknecht): „Neem mijn schaatsen, Tomkins, en ga naar het meer. Indien je niet binnen een half uur terug bent, zal ik weten dat het ijs onbetrouwbaar is!”

Stem in de draadloze: „Helen, ik bemin je!”
Helen (die geheel in het spel verdiept was, plotseling tot zich zelf komend): „O Dick, ik dacht al, dat je het me nooit vertellen zou!”

Van ons boekenplankje.

Een huis zonder boeken is een
huis zonder zon!

Gustav Frenssen, *De Predikant van Pogge*. — Uit een recensie over dit boek, dat in de uitmuntende vertaling van den bekenden Frenssen-kenner Dr. C. D. Sax zoo'n grooten opgang maakte: „koop dit boek... Dit is het boek der groote vertroosting, het rijkste, dat wij gelezen hebben in dezen tijd.”

W. van Itallie-v. Embden, *Sprekende Portretten*. — Een verzameling bijzondere karakter-schetsen, die zich als een boeienden roman laten lezen. Een boek van groote opvoedkundige waarde.

Elisabeth Zernike, *Kinderspel*. — In dit mooie boek wordt de opbloei beschreven van een zuivere jeugdliefde, die in een huwelijk vol harmonie de hoogte der vervulling bereikt.

Jo de Wit, *De Branding*. — Van dezen roman getuigde een onzer gezaghebbende critici: „de zuivere compositie en prachtige subtiele detaillering maken dit boek tot een der meesterwerken van onze romankunst.”

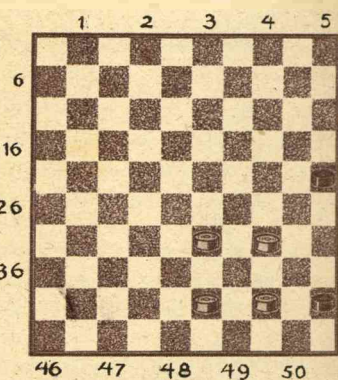
Jo Manders, *Flirt-studentje*. — Een geestig en gezellig geschreven boek voor onze rijpere jeugd, een boek waaruit onze grootere meisjes wat leren kunnen!

Alle deze werken zijn verschenen bij A. W. Sijthoff's Uitg. Mij te Leiden.

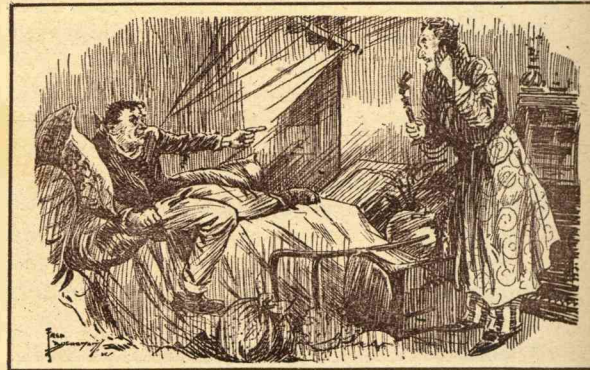
Dammen.

Een bloemlezing uit het internationale damleven.
M. COE, Amsterdam.

No. 77.

Het nevenstaande zoo eenvoudig uitziende vraagstukje verbergt in zich de geheimzinnige schoonheid en diepte van het damspel. Wit wint! Hoe? Dat is niet zoo eenvoudig als het schijnt. Het is een der mooiste ideaal-probleempjes die er bestaan en daarbij van de hand van 't „fijn-probleem-constructie-genie”, COE! In een stelling met het minst denkbare materiaal weet hij alles uit te drukken. Men overtuige zich! Wit speelt hier 44—40!! Indien zwart nu 25—30, dan wit 34×25 (45×34), 33—29 (34×23) en 25—20 wint in oppositie. Speelt zwart daarentegen na wit's eersten zet 45—50, dan wit 34—30!! zwart moet „meerslag” nemen door 25×45 en wit sluit zwart op met 43—39! Een keurig stukje werk! Geo.

De inbreker (die van den bewoner een pak slaag heeft gekregen zooals hij nog nooit gehad heeft): „O, je moet de politie opbellen, je moet! Als jij het niet gedaan had, had ik het gedaan!”

VOOR DE JEUGD

PRIJSRAADSEL LV.

EEN LASTIG GEVAL.

Sinterklaas had het in vroeger eeuwen heel wat gemakkelijker dan in onzen tijd. De schoorsteenen, toen schouwen genoemd, waren zoo groot, dat hij er gemakkelijk met paard en al in kon omkeeren. Dat gaat allang niet meer en St. Nicolaas werd verplicht om te voet over de daken te wandelen. Intusschen zijn de schoorsteenpijpen steeds nauwer geworden tot groote wanhoop van den goeden Sint. Je ziet hem hier staan; vol gramschap kijkt hij naar den nauwen schoorsteenpijp, daar kan hij toch on-

Prijsraadsel LV.

mogelijk door. Wat wordt hem door de tegenwoordige huizenbouwers het werk toch moeilijk gemaakt!

Nu is onze prijsvraag de volgende:

10. Wie weet St. Nicolaas uit de moeilijkheid te redden?
20. Wie weet bij het plaatje een aardig 4-regelig versje te bedenken?
30. Wie kan over het plaatje een kort verhaal schrijven?

Voor de beste oplossingen op elk dezer vragen (in te zenden tot 9 Januari a.s.) stellen we weer eenige aardige prijzen beschikbaar.

OPLOSSING PRIJSRAADSELS.

De Kruiswoordraadsels schijnen nog steeds het meest in den smaak te vallen, want hoewel ik, om de jongeren ook een kansje te geven, ook een gemakkelijker prijsraadsel had opgegeven, hebben er verscheidene jongeren het moeilijker raadsel gekozen.

Van Prijsraadsel LIII zijn de volgende prijzen aan de daarachterstaande winners ten deel gevallen:

1e jongensprijs: **Ankerbouwoos**, Geert Wierenga, Roodeschool; 1e meisjesprijs: **Poppenhuis, gemeub.**, Hendrika Becue, Den Haag; 3e prijs: **Spoortrein met rails**, Paultje van der Wilt, Rotterdam; 4e prijs: **Mecanodoos**, Johan Brotu, Den Haag; 5e prijs: **Steenen legspel**, Piet Roos?; 6e prijs: **Kralen handwerkdoos**, N. van Geijt, Amsterdam; 7e prijs: **Mozaiekdoos**, Jopie Jonker, Deventer; 8e prijs: **Schablonendoos**, Jeannette Louise Le Rütte, Den Haag;

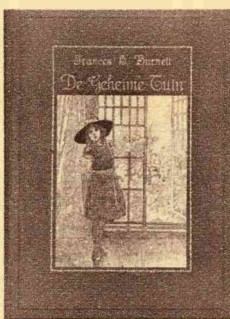
ONZE HUISVRIENDEN.

Nee, ik zal het nu eens niet hebben over Bello, onzen hond, of over Mies, het jonge poesje, dat zulke malle sprongen kan maken, maar over onze Boeken.

Wanneer ik boeken ook tot onze huisvrienden promoveer, dan begrijpt natuurlijk iedereen welk soort boeken ik op het oog heb; natuurlijk geen thema- of geschiedenisboek en ook geen woordenboek. Bah, nee! Hoewel deze boeken inderdaad eveneens onze vrienden zijn, beschouwen jullie ze als je grootste vijanden; wat ik best begrijpen kan, omdat ik ook jong geweest ben.

Als ik hier dus spreek over boeken als onze huisvrienden, dan bedoel ik de jongens- en meisjesboeken, die leuke verhalen bevatten. Tegen het eind van het jaar, zoo tegen Sinterklaas, verschijnen er heel veel van die boeken en ik geloof dan ook stellig, dat velen van jullie zoo'n boek op je verlanglijst hebt geplaatst.

Om jullie de keuze te vergemakkelijken, geven we hier eenige afbeeldingen van aardige jongens- en meisjesboeken. Het eerste boek „De Geheime Tuin” is een allerleijf verhaal van een rijken, onhebbelijken jongen en een even onhebbelijken

meisje, die beiden door een eenvoudigen boerenjongen van hun onhebbelijkheid zijn genezen. Dit boeiende verhaal is versierd met keurige gekleurde platen.

„De Zilveren Schaatsen” zegt reeds door den titel, dat het handelt over het wintervermaak, waar velen van jullie zeker reikhalzend naar uitzien. Het is een boek dat bij jongens en meisjes steeds in den smaak valt. Reeds van den aanvang af boeit het boek door de avonturen die de zes jongens op hun tocht naar Haarlem en Leiden ondervonden. En het boek blijft boeien tot het eind, niet het minst omdat tusschen de vroolijke avonturen der Noordhollandsche jongens de droeve lotgevallen van Rolf Brinker en zijn gezin geweven zijn. De vele plaatjes in en buiten den tekst maken het boek nog aantrekkelijker, zoodat het geen wonder is, dat van dit boek reeds tien herdrukken zijn verschenen.

„De Banneling” en „De Gouwsche Smokkelaar” zijn beide min of meer geschiedkundige verhalen; het eerste speelt in de middeleeuwen in Frankrijk ten tijde van de Jacques of boerenopstanden, het andere is uit den droevigen tijd dat ons land overheerscht werd door Napoleon. Ook deze boeken lezen heel prettig.

9e prijs: **Conducteuredoos**, Louis van Looy, Borgerhout; 10e prijs: **Knippen en Plakken**, J. Ph. Klemann, Utrecht.

Prijswinners van Prijsraadsel LIV zijn:

1e jongensprijs: **Ringens**, J. Blinxma, Amsterdam; 1e meisjesprijs: **Luxe Klokje**, Suus Kuypers, Wageningen; 3e prijs: **Werkmandje**, Annie Wegner, Amsterdam; 4e prijs: **Boekwerk**, Johannes Landzaat, Utrecht; 5e prijs: **Figuurzaagdoos**, Gerrit v. Deel, Nijmegen; 6e prijs: **Handtasche**, Marie Wuys, Dordrecht; 7e prijs: **Portemonnaie**, Hendrik Pos, Ermelo; 8e prijs: **Doos luxe Post**, Marietje v. Vliet, Zaandam; 9e prijs: **Boekwerk**, Lucie van Op, huzen, Den Haag; 10e pr.: **Schrijfgarnituur**, W. Kraal, Rotterdam.

Alle prijzen zijn deze week verzonden, zoodat zij vóór of op Sint Nicolaasavond in het bezit der winners kunnen zijn, behalve die van Piet Roos, die wel heeft opgegeven welke straat hij woont, maar verzuimd heeft den naam van zijn woonplaats te vermelden.

Zoodra hij ons zijn volledig adres stuurt, zullen we hem zijn prijs zenden.

BABEL-HOEKJE.

Annie Bakker. — Als je No. 18 van „Panorama” nog eens nakijkt, zul je zien, dat oplossingen van de prijsraadsels werden ingewacht tot 21 Nov.

Ik ontving je oplossing op 24 Nov., dat is drie dagen te laat. De verloting had al plaats gehad en je kans is dus ditmaal verlopen. Voortaan beter oppassen!

OOM TOM.

Oplossing Prijsraadsel LIV.